

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ &
ΒΙΟΜΗΧΑΝΩΝ ΕΥΡΩΠΗΣ

Επιχειρηματική

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2005

ΤΕΥΧΟΣ 33

www.oeb-aif.org

Θα προστεθεί και άλλο Βάρος;

Νέο πλήγμα στην
Εθνική Οικονομία

Ο Υπουργός Εργασίας
στην ΟΕΒ

Η μεγάλη άσχηση της
ΑΤΑ πλήττει την
ανταγωνιστικότητα

Εθνική
συγκοινωνιακή
πολιτική

Εκατ. λίρες
ΚΡΑΤΙΚΟ
ΧΡΕΟΣ

Εκατ. λίρες
ΚΡΑΤΙΚΟ
ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΟ

Αρχή Ανάπτυξης
Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ)

Επιχειρηματίες...

η αύξηση της παραγωγικότητας
και η βελτίωση της αποδοτικότητας
της επιχείρησής σας απαιτεί:

Συνεχή Κατάρτιση του
Προσωπικού μέσω στην
επιχείρησή σας.

Η Αρχή βοηθά την επιχείρησή
στο σχεδιασμό και εφαρμογή
μονοεπιχειρησιακών
προγραμμάτων κατάρτισης
και προσφέρει χορηγήματα
που καλύπτει μέχρι και 75%
του κόστους σας.

Για περισσότερες πληροφορίες:

Τηλ: 22010000 Φαξ: 22428038
Ιστοσελίδα: www.hrdauth.org.cy
Ηλεκτρονική Διεύθυνση:
hrda@hrdauth.org.cy

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2005

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

- 3** Νέο πλήγμα στην Εθνική οικονομία
- 6** Ημερίδα για την Επιθεώρηση
- 8** Κυπριακός Σύνδεσμος Συμβούλων Επιχειρήσεων
- 10** Ο «καλπασμός» της ΑΤΑ πλήττει την ανταγωνιστικότητα
- 10** Θέσεις της ΟΕΒ στη Συμβουλευτική Οικονομική Επιτροπή
- 11** Ο τομέας της ανάπτυξης και εμπορίας ακινήτων
- 11** Υπουργός Εργασίας: Προτεραιότητα σε Ευρωπαίους εργάτες
- 12** Εθνικό σχέδιο δράσης για την ανταγωνιστικότητα

- 12** Εισφορά στη μνήμη Νίκου Λανίτη

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

- 13** Τροχάδην η οικονομία το τρίτο τρίμηνο

ΔΙΑΦΟΡΑ

- 16** Κανονισμοί περί ασφάλειας & υγείας στην εργασία
- 17** Η ΟΕΒ συμμετείχε σε ημερίδα στη Γαλλική Γερουσία
- 17** Σεμινάρια-Προγράμματα Ανάπτυξης Διεύθυνσης
- 17** MEDA Programme: Support to the EU's Mediterranean partners
- 18** Το παράδειγμα των Γερμανών
- 18** Ορισμός Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων
- 19** Η ΟΕΒ, οι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις και το Ερευνητικό Πρόγραμμα

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

- 19** Συμπαιγνία για καταδολίευση του Ταμείου Πλεονάζοντος Προσωπικού

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ:

Ομοσπονδία Εργοδοτών & Βιομηχάνων Κύπρου (ΟΕΒ)
Λεωφ. Γρ. Διγενή 30, Τ.Θ. 21657, 1511 Λευκωσία

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Action Publications

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ: Action Publications - κα. Οριάντα Πατάλα 22818884

ΟΕΒ - κος Πέτρος Πέτρου 22665102

ART DIRECTION: Σάϊμον Πτσιλιδής

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Ι.Γ. Κασούλιδης & Υιός Λτδ

Νέο πλήγμα στην Εθνική Οικονομία

Οι απειλές, οι παράλογες και ετοιθελικές απαιτήσεις των συντεχνιών των Ημικρατικών για παραχώρηση επιπρόσθετων αυξήσεων στα μέλη τους, επισημαίνει την κατάρρευση των δημόσιων οικονομικών, τα οποία ήδη βρίσκονται σε τραγική κατάσταση.

Η ΟΕΒ προειδοποιεί πως τους πρώτους που θα «θάψουν» τα ερείπια, θα είναι τους ίδιους τους εργαζόμενους και βεβαίως την οικονομία, η οποία δεν αντέχει σε επιπρόσθετες παροχές.

Το χρονικό

Με την έναρξη των προσπαθειών ανανέωσης των συλλογικών συμβάσεων των Ημικρατικών Οργανισμών, η εργοδοτική πλευρά (στην περίπτωση αυτή οι Διοικήσεις των Οργανισμών και η Κυβέρνηση), έθεσε με σαφήνεια τόσο τις προθέσεις της όσο και τις δυνατότητές της: Με δεδομένη τη δραματική κατάσταση των δημόσιων οικονομικών (δημοσιονομικό έλλειμμα πέραν του 6%) και την κατάσταση αίτησης για σύνδεση της Κύπρου με τον Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμιών ΙΙ, οι υπάλληλοι των Ημικρατικών και του Δημοσίου θα έπρεπε να αρκεστούν σε αυξήσεις 6% ετησίως (4% από την αυτόματη προσαύξηση της Κλίμακας και 2% από την ΑΤΑ). Έτσι, κατηγορηματικά η Κυβέρνηση, έθεσε τη θέση της τόσο προς την ΠΑΣΥΔΥ όσο και προς τις ΣΕΚ και ΠΕΟ, ότι δεν θα καταβάλλονταν πρόσθετες αυξήσεις για τη τριετία 1/1/2004-31/12/2006.

Τη θέση αυτή χαιρέτισε και παντοιοτρόπως στήριξε η ΟΕΒ, καλώντας ταυτόχρονα την κυβέρνηση να προβεί σε εκσυγχρονισμό και εξυγίανση του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Απειλές

Ωστόσο, με τις πρώτες απειλές για λήψη απεργιακών μέτρων, με μία κίνηση ασύμβατη με τις αρχικές ορθές τοποθετήσεις και χωρίς εμφανή ή εύλογη αιτία, το Σεπτέμβριο η Κυβέρνηση πρότεινε πρόσθετες αυξήσεις ύψους 2% για το 2006. Ζήτησε ταυτόχρονα, αύξηση της ηλικίας αφυπηρέτησης από το 60ο στο 63ο έτος.

**Θα προστεθεί
και άλλο βάρος;**

Μια ιδιαίτερος προνομίου τάξη εργαζομένων αμείβεται κατά 80% περίπου περισσότερο από τους εργοδοτούμενους στον Ιδιωτικό Τομέα και 30% περισσότερο από τους Δημόσιους υπαλλήλους

Φυσικά οι συντεχνίες εκμεταλλεύτηκαν στο έπακρο την Κυβερνητική διαπραγματευτική στάση και απαίτησαν ακόμα περισσότερα.

Απογοήτευση

Η ΟΕΒ εξέφρασε αμέσως την απογοήτευση και διαφωνία της. Το 50% των εσόδων του κράτους δαπανάται για τους μισθούς των δημοσίων υπαλλήλων και για αποπληρωμή των χρεών του κράτους. Το γεγονός αυτό κάθε άλλο παρά θετικό είναι για την οικονομία μας. Αντί λοιπόν να πάρουμε έγκαιρα

τα μέτρα μας, παραχωρούμε επιπρόσθετες αυξήσεις στην πιο προνομιούχα τάξη εργαζομένων στην Κύπρο.

Νοοτροπία και προβλέψεις

Αν συνεχίσουμε με τη νοοτροπία αυτή η επιβολή νέων φορολογιών για περιορισμό του δημοσιονομικού ελλείμματος θα είναι αναπόφευκτη με αποτέλεσμα να κληθούν οι επιχειρήσεις και όλοι οι εργαζόμενοι να πληρώσουν τις αυξήσεις μιας ήδη ιδιαίτερα προνομιούχας τάξης.

Οι προβλέψεις της ΟΕΒ επαληθεύτηκαν. Οι συντεχνίες εκβιάζοντας για πρόσθετες αυξήσεις και ωφελήματα, προκήρυξαν γενική απεργία στους Ημικρατικούς την 1η Δεκεμβρίου, την οποία ανέβαλαν για τις 10/1/2005, λόγω «κρίσιμων εξελίξεων στο εθνικό θέμα» (Συμβούλιο Βρυξελλών στις 17/12/04 και απόφαση για έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων με την Τουρκία).

Το... προβάδισμα της ΠΑΣΥΔΥ

Λίγες μέρες πριν το τέλος του έτους, ανακοινώθηκε ότι ΠΑΣΥΔΥ και Κυβέρνηση κατέληξαν σε κατ' αρχήν συμφωνία για τριετή σύμβαση χωρίς πρόσθετες αυξήσεις για τα έτη 2004 και 2005 και πρόσθετη αύξηση 2% για το 2006, με ταυτόχρονη σταδιακή επέκταση του ορίου αφυπηρέτησης στο 63ο έτος.

Η εξέλιξη αυτή ανέτρεψε την παγίως ακολουθούμενη «παράδοση» και άτυπη πρακτική, η ΠΑΣΥΔΥ να ακολουθά τους Ημικρατικούς και να παίρνει ακριβώς εκείνο που διασφάλιζαν οι ΣΕΚ και ΠΕΟ για τους υπαλλήλους των Οργανισμών αυτών.

Οι συντεχνίες των Ημικρατικών «αφνιδιάστηκαν» από την εξέλιξη αυτή, αλλά ουδώς πτοήθηκαν. Συνεχίζοντας τον απεργιακό εκβιασμό, προέβησαν σε 24ωρη προειδοποιητική απεργία στις 10/1/2005 και εξήγγειλαν επ' άριστον απεργία από τις 20/1/2005.

Συντεχνίες και κοινωνικό σύνολο

Η ΟΕΒ καταδίκασε τις απεργίες υποδεικνύοντας ότι οι κινητοποιήσεις αυτές αποδεικνύουν τον περιφρονητικό τρόπο με τον οποίο οι συντεχνίες αντιμετωπίζουν το κοινωνικό σύνολο. Χαρακτηριστικό είναι το πιο κάτω απόσπασμα από ανακοινωθέν της ΟΕΒ.

«Εκμεταλλεζόμενοι τις νευραλγικές θέσεις εργασίας που η Πολιτεία τους ενεπιστεύθη, επιμένουν σε παράλογες αυξήσεις και εκβιάζουν με απεργίες που δεν πλήττουν μόνο τους εργοδότες τους, αλλά κυρίως το σύνολο

Το 50% των εσόδων του κράτους δαπανάται για τους μισθούς των δημοσίων υπαλλήλων και για αποπληρωμή των χρεών του κράτους.

λο των συμπολιτών τους. Όλα αυτά την ώρα που γνωρίζουν ότι τυχόν ικανοποίηση των απαιτήσεων τους θα αχρήστευε το πρόγραμμα σύγκλισης της οικονομίας μας και θα ενταφίαζε τους στόχους για ένταξη μας στην Ευρωζώνη.

Θα πρέπει το Υπουργείο Οικονομικών να παραμείνει σταθερό στην αρχική του ορθή θέση και να μην παραχωρήσει επιπρόσθετες αυξήσεις ή ωφελήματα.

Καλούμε ακόμα τις συντεχνίες να αρθούν στο ύψος των περιστάσεων και να εγκαταλείψουν την αδιέξοδη πολιτική της σύγκρουσης. Τα ερείπια που θα προκαλέσουν οι απεργίες, θα «θάψουν» πρώτα τους ίδιους τους εργαζομένους και βεβαίως τα δημόσια οικονομικά, τα οποία δεν αντέχουν σε επιπρόσθετες παροχές».

Δυσωρέσκεια

Ακόμα, η ΟΕΒ εξέφρασε έντονη δυσωρέσκεια για την τελειώς αδικαιολόγητη απεργία στους Ημικρατικούς και υπογράμμισε ότι αυτή δημιουργεί τεράστια προβλήματα στην Οικονομία του τόπου, στις Εργασιακές Σχέσεις και στο Σταθεροποιητικό Πρόγραμμα που εξήγγειλε η Κυβέρνηση.

(α) Δημιουργεί τεράστια προβλήματα στην Οικονομία διότι, μια ιδιαιτέρως προνομιούχα τάξη εργαζομένων η οποία αμείβεται κατά 80% περίπου περισσότερο από τους εργοδοτούμενους στον Ιδιωτικό Τομέα και 30% περισσότερο από τους Δημόσιους υπαλλήλους, απεργεί διότι προφανώς θεωρούν το 6% που παίρνουν αυτόματα ως αύξηση ότι δεν είναι ικανοποιητικό και ζητούν ακόμα περισσότερα. Θα ήταν καλό λοιπόν οι συντεχνίες να σταματήσουν να παραπλανούν το κοινό ότι η θέση της εργοδοτικής πλευράς στους Ημικρατικούς Οργανισμούς είναι οι μηδενικές αυξήσεις.

Το κοινό πληρώνει τα οπασμένα

Ουδείς φυσικά σκέφτηκε ότι τους υπερβολικούς τους μισθούς, κατά μέσο όρο πέραν των ΛΚ25.000 το χρόνο, τους καταβάλλει το κοινό μέσω των λογαριασμών που καλείται να πληρώσει.

(β) Δημιουργεί προβλήματα στις Εργασια-

κές Σχέσεις λόγω του ότι οι συντεχνίες απεργούν κατά παράβαση της Συμφωνίας, που υπογράψαμε για τις Ουσιώδεις Υπηρεσίες τον Μάρτιο 2004.

Ενώ ο Υπουργός, με βάση τη Συμφωνία, τους πρότεινε να παραπεμφθεί η διαφορά σε Επιτροπή Διαιτησίας, αυτοί πεισματικά αρνήθηκαν. Η συμπεριφορά αυτή θέτει εν αμφιβόλω τις προθέσεις των συντεχνιών όταν υπογράφουν παρόμοιες συμφωνίες με την ΟΕΒ και με το Κράτος.

Τα Συλλογικά Όργανα της ΟΕΒ θα προβληματισθούν επί του θέματος.

(γ) Δημιουργούν προβλήματα στο Σταθεροποιητικό Πρόγραμμα της Κυβέρνησης λόγω του ότι με τις παράλογες και τις υπερβολικά ψηλές απαιτήσεις τους θέτουν σε κίνδυνο το Σταθεροποιητικό Πρόγραμμα και τις προσπάθειες που καταβάλλουμε για την όσο το δυνατό πιο έγκαιρη ένταξη μας στο Σύστημα Συναλλαγματικών Ισοτιμιών. Τέλος, ταλαιπωρούν τον πολίτη και του στερούν, εκμεταλλεζόμενοι τη θέση τους, ουσιώδεις υπηρεσίες που είναι αναγκαίες για την ευημερία του.

«Αποτελεσματικός» εκβιασμός

Δυστυχώς, ο εκβιασμός έφερε αποτέλεσμα και η Κυβερνητική πλευρά, προκειμένου να προλάβει την επ' άριστον απεργία έδωσε πέραν από το πρόσθετο 2% του 2006, πρόσθετο 1% το 2007 και πρόσθετο 0,75% (σε παρεμφερή ωφελήματα) για το 2005. Το δε θέμα του ορίου αφυπηρέτησης παραπέμφθηκε στις ελληνικές καλένδες.

Η ΟΕΒ προειδοποιεί

Η ΟΕΒ προειδοποιεί ότι η ιδιωτική πρωτοβουλία δεν θα συνεχίσει επ' άπειρον να συντηρεί το υδροκέφαλο δημόσιο. Είναι αδύνατο να πάμε μπροστά εάν οι λίγοι προνομιούχοι υποσκάπτουν τις προσπάθειες των υπολοίπων. Ο ιδιωτικός τομέας αρνείται να υποστεί το μαρτύριο του Σίσφου.

Από τη λειτουργία και μόνο των κλιμάκων μισθοδοσίας και την αύξηση της ΑΤΑ, οι μισθοί των 39000 δημοσίων υπαλλήλων αυξήθηκαν κατά εξήντα εκατομμύρια λίρες το 2004 σε σύγκριση με το 2003, ξεπερνώντας συνολικά τα 810 εκατομμύρια λίρες. Με άλλα λόγια, 60 εκατομμύρια προστέθηκαν στο κρατικό μισθολόγιο χωρίς διαπραγμάτευση, χωρίς αξιολόγηση απόδοσης και χωρίς ο εργοδότης να είναι οικονομικά εύρωστος. Το εξωφρενικότερο δε είναι ότι 60 εκατομμύρια λίρες δεν θεωρούνται αύξηση, επειδή κατά την αντίληψη μερικών, οι προσαυξήσεις των κλιμάκων μισθοδοσίας και της ΑΤΑ δεν είναι κόστος για τον εργοδότη! ■

Ημερίδα της ΟΕΒ για την Επιθεώρηση στο Εργατικό Δίκαιο, στην Κοινωνική Ασφάλιση και την Ασφάλεια & Υγεία

Πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία Ημερίδα με τίτλο, “Ημερίδα για την Επιθεώρηση στο Εργατικό Δίκαιο, στην Κοινωνική Ασφάλιση και την Ασφάλεια & Υγεία” που συνδιοργανώθηκε από την Ομοσπονδία Εργοδοτών & Βιομηχάνων (ΟΕΒ) και το Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Στην Ημερίδα έλαβαν μέρος εκπρόσωποι πέραν των εκατόν επιχειρήσεων από όλη την Κύπρο ενώ εισηγητές ήταν από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας ο Διευθυντής κος Λέαντρος Νικολαΐδης, από το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων ο Αν. Διευθυντής κος Μιχάλης Αντωνίου και από την Υπηρεσία Βιομηχανικών Σχέσεων ο Διευθυντής κος Χαράλαμπος Κολοκοτρώνης και ο Ανώτερος Λειτουργός κος Μάριος Αβρααμίδης.

Οι παρουσιάσεις έγιναν κατά τρόπο άρτιο, περιεκτικό και ουσιαστικό, ενώ απαντήθηκε σωρεία ερωτήσεων και λύθηκε μεγάλος αριθμός αποριών των συμμετεχόντων. Ο ιδιαίτερα «ζωντανός» διάλογος ανάμεσα στους συμμετέχοντες και τους εισηγητές, συνέβαλε στην ανάδειξη καίριων ζητημάτων που αφορούν την επιθεώρηση και στην εξαγωγή σημαντικών πορισμάτων, τα οποία συνοψίζονται στα εξής:

Γενικά

(1) Η επιθεώρηση είναι εργαλείο στα χέρια της Πολιτείας το οποίο μπορεί και πρέπει να αξιοποιηθεί κατά τρόπο που να διασφαλίζει την ορθή εφαρμογή των νομοθετικών επιταγών στα οικεία θέματα. Ο επιθεωρητής είναι κατά κύριο λόγο σύμβουλος και συνεργάτης του εργοδότη και του εργοδοτούμενου και μόνο δευτερευόντως και επικουρικός διώκτης και κατήγορος. Η λήψη μέτρων δίωξης ή καταναγκασμού είναι το έσχατο καταφύγιο το οποίο πρέπει να χρησιμοποιείται μόνο εκεί που υπάρχει σκόπιμη άρνηση ή αλόγιστη ολιγωρία στην εφαρμογή των όσων ο Νόμος επιτάσσει.

Διαποτώσεις

(2) Το περιεχόμενο των εξουσιών των επι-

Θα πρέπει να πραγματοποιηθούν το συντομότερο δυνατό σεμινάρια και επιμορφωτικά – ενημερωτικά προγράμματα για τους εργοδότες

θεωρητών, των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των επιθεωρούμενων και της διαδικασίας διεξαγωγής της επιθεώρησης, σε σχέση με τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις και την Ασφάλεια & Υγεία, είναι σαφή και εκατέρωθεν γνωστά, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται ελάχιστα (αμελητέα) προβλήματα κατά τις επιθεωρήσεις.

(3) Αντίθετα, τα αντίστοιχα θέματα σε σχέση με το Εργατικό Δίκαιο (τομέας ευθύνης της Υπηρεσίας Βιομηχανικών Σχέσεων) είναι ακόμη ασαφή, άριστα ή και απροσδιόριστα, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται σοβαρές προστριβές κατά τη διαδικασία επιθεώρησης για τα θέματα αυτά.

(4) Ο τρόπος προσέγγισης του επιθεωρούμενου από τον επιθεωρητή, καθορίζει σε μεγάλο βαθμό το κλίμα μέσα στο οποίο διεξάγεται η επιθεώρηση, ευθύνεται για τη δημιουργία σχέσεων εμπιστοσύνης ή δυσπιστίας και κατ' επέκταση καθορίζει και αυτή τούτη την αποτελεσματικότητα της επιθεώρησης.

Σε ό,τι αφορά την προσέγγιση και την εν

γένει συμπεριφορά των επιθεωρητών των Τμημάτων Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Επιθεώρησης Εργασίας, δεν υπάρχουν προβλήματα.

Αντίθετα, σοβαρά παράπονα έχουν διατυπωθεί ως προς την πτυχή αυτή σε σχέση με τις διενεργούμενες από τις Βιομηχανικές Σχέσεις επιθεωρήσεις, ιδιαίτερα σε ξενοδοχεία και κέντρα αναψυχής.

(5) Η διάθεση συνεργασίας του επιθεωρούμενου είναι εξίσου καθοριστικός παράγοντας στην ορθή και ουσιαστική διενέργεια της επιθεώρησης. Ενώ ελάχιστα ή και καθόλου αρνητικά περιστατικά έχουν αναφερθεί από τους επικεφαλής των δύο Τμημάτων, σημαντικά παράπονα έχουν διατυπωθεί από τον Διευθυντή της Υπηρεσίας Βιομηχανικών Σχέσεων σχετικά με μη συνεργάσιμους εργοδότες κατά την επιθεώρηση.

(6) Τα διαπιστούμενα στο (4) και (5) ανωτέρω προβλήματα οφείλονται κατά κύριο λόγο στο γεγονός ότι από τη μια οι επιθεωρητές είναι άπειροι και από την άλλη οι σχετικές νομοθεσίες είναι καινούργιες και εν πολλοίς άγνωστες ακόμη.

Εισηγήσεις

Με βάση τα πιο πάνω και μέσα από την πολύωρη συζήτηση, καταγράφονται οι κάτωθι εισηγήσεις, η πλειονότητα των οποίων αφορά την επιθεώρηση στο εργατικό δίκαιο.

(7) Θα πρέπει να πραγματοποιηθούν το

συντομότερο δυνατό σεμινάρια και επιμορφωτικά – ενημερωτικά προγράμματα για τους εργοδότες, ιδίως της ξενοδοχειακής και επισιτιστικής βιομηχανίας, σε σχέση με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, τόσο κατά την επιθεώρηση όσο και γενικά, και τα οποία πηγάζουν από νομοθεσίες, η ευθύνη εφαρμογής των οποίων έχει ανατεθεί στην Υπηρεσία Βιομηχανικών Σχέσεων.

Τα πιο πάνω προγράμματα μπορούν να πάρουν τη μορφή ανοικτών συγκεντρώσεων ανά επαρχία και κατά ομοιοεπαγγελματική κατηγορία, όπου θα υπάρχει, πέρα από την επιμόρφωση και η δυνατότητα συναναστροφής και γνωριμίας των εργοδοτών με τους επιθεωρητές της κάθε επαρχίας, προς αποκατάσταση ή δημιουργία κλίματος αμοιβαίας εμπιστοσύνης.

(8) Απολύτως επιβεβλημένη είναι η υποβολή των επιθεωρητών των Βιομηχανικών Σχέσεων σε εντατική εκπαίδευση, όχι μόνο αναφορικά με το περιεχόμενο των διατάξεων των Νόμων που επιθεωρούν, αλλά και σε σχέση με τον τρόπο επιθεώρησης, τη μέθοδο προσέγγισης και εκτέλεσης του λειτουργήματος, τον τρόπο συμπεριφοράς και όλα τα συναφή τα οποία, λόγω και της πολυετούς εφαρμογής και εμπειρίας, κατέχουν άριστα τα άλλα δύο Τμήματα του Υπουργείου.

(9) Ταυτόχρονα και παράλληλα με την εκπαίδευση των επιθεωρητών, θα πρέπει

να καθοριστεί διαδικασία διεξαγωγής των επιθεωρήσεων από την Υπηρεσία Βιομηχανικών Σχέσεων. Η διαδικασία αυτή θα πρέπει να είναι απλή, σαφής και διακριτική και να διασφαλίζει από τη μια την αποτελεσματικότητα της ίδιας της διαδικασίας αλλά και από την άλλη να μην θίγει την τιμή και την αξιοπρέπεια των επιθεωρούμενων, εργοδοτών ή και επιχειρήσεων. Θα πρέπει δηλαδή η διαδικασία να είναι σχεδιασμένη με τρόπο που να αποπνέει πνεύμα συνεργασίας και να αντανakλά τις κοινές επιδιώξεις των δυο πλευρών. Ιδεώδες πρότυπο προσφέρει η καθιερωμένη διαδικασία των δυο άλλων Τμημάτων και ιδίως του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας.

Τέλος, η διαδικασία αυτή θα πρέπει να καταστεί ευρέως γνωστή στους εργοδότες με κάθε δυνατό και πρόσφορο μέσο. Εκκλαϊκευμένα εγχειρίδια – οδηγοί θα ήταν ιδιαίτερος βοηθητικός.

(10) Θα μπορούσε, ως απόδειξη της διάθεσης για συνεργασία, η Υπηρεσία Βιομηχανικών Σχέσεων να αναστείλει τις επιθεωρήσεις για εύλογο χρονικό διάστημα στη βάση ενός μορατόριουμ, το οποίο θα λήξει με την εφαρμογή των εισηγήσεων που αναφέρονται στα σημεία (8) & (9) ανωτέρω. Αυτό θα αποκαθιστούσε άμεσα τις σχέσεις εμπιστοσύνης ή θα απέτρεπε αχρείαστη και αντιπαραγωγική διασάλευσή τους.

(11) Ιδιαίτερα επιβεβλημένη είναι η τροποποίηση των σχετικών νομοθεσιών με τρόπο που να παρέχεται η δυνατότητα ιεραρχικής προσφυγής στον Υπουργό, πριν από τη λήψη οποιουδήποτε μέτρου, αστικού-ποινικού ή και διοικητικού χαρακτήρα (περιλαμβανομένης και της ακύρωσης αδειών απασχόλησης αλλοδαπών), σε βάρος οποιουδήποτε εργοδότη.

Το μέτρο αυτό ήδη προβλέπεται σε πολλές άλλες νομοθεσίες.

(12) Έντονη είναι η άποψη, ότι είναι ασυμβίβαστη η παροχή στο ίδιο Τμήμα/Υπηρεσία τόσο της ιδιότητας του Μεσολαβητή-Συμφιλιωτή σε εργατικές διαφορές, όσο και της ιδιότητας του επιθεωρητή της μιας εκ των δύο πλευρών. Στην πραγματικότητα, καμία επιθεώρηση που θα διεξάγεται καθ' όν χρόνο θα βρίσκεται σε εξέλιξη εργατική διαφορά επί της οποίας μεσολαβεί η Υπηρεσία, δεν θα έχει το τεκμήριο της αμεροληψίας και της αντικειμενικότητας, έστω κι αν στην ουσία είναι απολύτως αντικειμενική.

Θα πρέπει να εξεταστεί σοβαρά το ενδεχόμενο διαχωρισμού των δύο αυτών ιδιοτήτων και εξουσιών.

Τα πιο πάνω πορίσματα ήδη διαβιβάστηκαν στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κο Χρίστο Ταλιαδόρο. ■

Διαφημίστε στην...

Γιατί:

- Καταλήγει ονομαστικά σε 7000 αποδέκτες (decision makers), οι οποίοι επηρεάζουν καθοριστικά την επιχειρηματική ζωή του τόπου
- Συμβάλλει στην αναγνώριση των προϊόντων και υπηρεσιών σας στους αναγνώστες της "Επιχειρηματικής" • Καταλήγει εκεί όπου τυγχάνει της αναγκαίας αξιολόγησης και προσοχής

ΓΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ
 κ.ο Πέτρου Πετρου, Ομοσπονδία Εργαζομένων και Βιομηχανιών Κύπρου (ΟΕΒ)
 τηλ: 22665102, φαξ: 22669459, e-mail: oeb@cylandel.com.cy, www.oeb-cil.org

Κ.ο Ορίονα Παπά, Action Publications,
 Τηλ: 22618884, Φαξ: 22873632, E-mail: oriana.p@actionprgroup.com

Κυπριακός Σύνδεσμος Συμβούλων Επιχειρήσεων

Σε πρόσφατη συνεδρία του το Διοικητικό Συμβούλιο του Κυπριακού Συνδέσμου Συμβούλων Επιχειρήσεων – μέλος της ΟΕΒ, μελέτησε πληροφορίες που παρουσιάζουν συγκεκριμένο μέλος του να έχει εμπλακεί σε αντιδεοντολογικές ενέργειες, που αφορούν υπερτιμολογήσεις σε μελέτες που έγιναν στα πλαίσια σχεδίου που διαχειρίζεται το Ίδρυμα Τεχνολογίας.

Μετά από διεξοδική μελέτη του όλου θέματος, το Συμβούλιο του Συνδέσμου κατέληξε στις πιο κάτω θέσεις και αποφάσεις.

Κώδικας Δεοντολογίας:

Το Συμβούλιο επιθυμεί να διασαφηνίσει ότι τάσσεται ανεπιφύλακτα υπέρ της τήρησης του δεοντολογικού κώδικα του Συνδέσμου, του Ιδρύματος Τεχνολογίας και των νόμιμων διαδικασιών. Είναι έτοιμο να υποστηρίξει μέτρα, μέσα από νόμιμες διεργασίες, και σύμφωνα με τη φύση του αδικήματος, ενάντια σε σύμβουλο που αποδεικνύεται ότι παραβιάζει τις διαδικασίες αυτές.

Εξαιρετικές υπηρεσίες

Ταυτόχρονα, και ανεξάρτητα από το συγκεκριμένο περιστατικό, οι Κύπριοι Σύμβουλοι επιχειρήσεων έχουν προσφέρει και

Η ποιότητα των υπηρεσιών των Κυπρίων Συμβούλων επιχειρήσεων εκτιμάται πολύ θετικά τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό.

συνεχίζουν να προσφέρουν εξαιρετικές υπηρεσίες για οργάνωση και ανάπτυξη των επιχειρήσεων, για βελτίωση της οικονομίας γενικότερα. Η ποιότητα των υπηρεσιών των Κυπρίων Συμβούλων επιχειρήσεων εκτιμάται πολύ θετικά τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Θα είναι ζημιογόνο για τις Κυπριακές επιχειρήσεις και άδικο για την μεγάλη πλειοψηφία των έμπειρων και ικανών συμβούλων αν με αφορμή καταγγελίες που διερευνώνται παραμείνουν σκιές και δημιουργηθούν αμφιβολίες.

Ποιοτική αναβάθμιση

Το Ίδρυμα Τεχνολογίας προσφέρει στην Κύπρο ανεκτίμητες υπηρεσίες στην τεχνολογική και ποιοτική αναβάθμιση των Κυπριακών επιχειρήσεων έτσι που να βελτιώνουν συνεχώς την ανταγωνιστι-

κότητα και την παραγωγικότητα τους. Έχει επίσης διαδραματίσει και συνεχίζει να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην αναβάθμιση των συμβουλευτικών υπηρεσιών. Δραστηριότητες προς την κατεύθυνση της αναβάθμισης των Συμβουλευτικών Υπηρεσιών είναι, για παράδειγμα, η διαδικασία πιστοποίησης συμβούλων, τα επιμορφωτικά προγράμματα που απευθύνονται σε συμβούλους, η επαφή με συνδέσμους στο εξωτερικό. Η εμπειρία μας από τη συνεργασία με το Ίδρυμα είναι ότι εφαρμόζει τις εγκριμένες διαδικασίες για τα σχέδια που διαχειρίζεται.

Ενέργειες με αρμόδιους φορείς

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου επανατονίζει την προσκόλληση των συμβούλων στον δεοντολογικό κώδικα και στις νόμιμες διαδικασίες. Ταυτόχρονα δηλώνει ετοιμότητα για συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς έτσι που να διασφαλίζεται πάντοτε ότι οι χορηγίες και άλλα μέτρα για ανάπτυξη των επιχειρήσεων και της οικονομίας επιτελούν τον στόχο τους. ■

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Η χρήση του κράνους ασφαλείας, ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ.

Οι πιθανότητες τραυματισμού των εργαζομένων στο κεφάλι λόγω πτώσεως διαφόρων αντικειμένων, όπως τούβλων, ξύλων, σιδέρων κλπ. είναι πολύ πιο μεγάλες στα οικοδομικά εργοτάξια σε σύγκριση με άλλους τόπους εργασίας.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία, ο εργοδότης έχει υποχρέωση να παρέχει κατάλληλο κράνος ασφαλείας, αλλά και ο εργοδοτούμενος έχει την υποχρέωση να το φορά.

Είναι σημαντικό οι υπεύθυνοι των εργοταξίων και οι επιστάτες να δίνουν πρώτοι το καλό παράδειγμα φορώντας πάντοτε, το κράνος τους.

Ο «καλπασμός» της ΑΤΑ πλήττει την ανταγωνιστικότητα

Δυσμενής εξέλιξη για την ανταγωνιστικότητα της Κυπριακής Οικονομίας γενικά, αλλά ειδικότερα της Τουριστικής και Μεταποιητικής μας Βιομηχανίας, αποτελεί η νέα σημαντική αύξηση του εργατικού κόστους που επιβλήθηκε από τον Ιανουάριο.

Η Ομοσπονδία Εργοδοτών & Βιομηχάνων Κύπρου (ΟΕΒ) εκφράζει την ανησυχία της για τον «καλπασμό» της Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής (ΑΤΑ) ο οποίος έχει άκρως δυσμενείς επιπτώσεις στην Οικονομία μας.

Από τον Ιανουάριο 2005, το εργατικό κόστος αυξήθηκε, επιπρόσθετα από τις προβλεπόμενες από τις συλλογικές συμβάσεις αυξήσεις, κατά 2.51%, λόγω της αύξησης της ΑΤΑ. Η αύξηση αυτή είναι τε-

Η αύξηση αυτή είναι τελείως «αυθαίρετη» και δημιουργεί σημαντικά προβλήματα στις προσπάθειες που τόσο ο Δημόσιος όσο και ο Ιδιωτικός Τομέας καταβάλλουν για νοικοκύρεμα της Κυπριακής Οικονομίας.

λείως «αυθαίρετη» και δημιουργεί σημαντικότερα προβλήματα στις προσπάθειες που τόσο ο Δημόσιος όσο και ο Ιδιωτικός Τομέας καταβάλλουν για νοικοκύρεμα της Κυπριακής Οικονομίας.

Η Κυπριακή Οικονομία, η οποία εξαρ-

τάται κυρίως από τον τουρισμό, πλήττεται ανεπανόρθωτα με τέτοιες αυξήσεις και θα πρέπει αυτό να προβληματίσει τόσο το Συνδικαλιστικό Κίνημα όσο και την Κυβέρνηση. Οι κυπριακές επιχειρήσεις καταβάλλουν συνεχώς προσπάθειες για διατήρηση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων τους. Οι προσπάθειες όμως αυτές υποσκάπτονται, μεταξύ άλλων, και από τη στάση που τηρούν οι συντεχνίες αναφορικά με την παράλογη αύξηση των εργατικών κόστων, η οποία δεν συμβαδίζει καθόλου με την αύξηση της παραγωγικότητας.

Η ΟΕΒ θα παρακολουθεί τις εξελίξεις αναφορικά με την ΑΤΑ και αν χρειαστεί θα επανέλθουμε. ■

Θέσεις της ΟΕΒ στη Συμβουλευτική Οικονομική Επιτροπή

Η διασφάλιση αναπτυξιακής πορείας της οικονομίας καθώς και ευνοϊκού επιχειρηματικού κλίματος ήταν οι κύριες θέσεις της Ομοσπονδίας Εργοδοτών & Βιομηχάνων (ΟΕΒ) που διατυπώθηκαν στη τελευταία συνεδρία της Συμβουλευτικής Οικονομικής Επιτροπής (ΣΟΕ).

Κατά τη συνεδρία της ΣΟΕ υπό την προεδρία του Υπουργού Οικονομικών και με τη συμμετοχή του Υπουργού Εργασίας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου καθώς και άλλων μελών της Επιτροπής, έγινε συζήτηση για το νέο Πρόγραμμα Σύγκλισης 2005-2008, που ετοιμάζει η Κυβέρνηση. Η ΟΕΒ, τονίζοντας τη σημασία διασφάλισης και ενίσχυσης της οικονομικής ανάπτυξης υπογράμμισε πως αυτή δυνατό να επιτευχθεί με σειρά μέτρων και κυρίως μέσω του κρατικού προϋπολογισμού καθώς και με διαρθρω-

Η διασφάλιση ευνοϊκού επιχειρηματικού κλίματος είναι για την ΟΕΒ εξίσου σημαντικό στοιχείο το οποίο πρέπει να αντικατοπτρίζεται σε κάθε πρόγραμμα σύγκλισης.

τικές τροποποιήσεις. Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της χώρας μας, σημείωσε η ΟΕΒ, στηρίζεται στην οικονομική ανάπτυξη γι' αυτό η διαμόρφωση και εφαρμογή προγράμματος σύγκλισης που στοχεύει σ' αυτή την κατεύθυνση θα έχει πολλαπλασιαστικά οφέλη.

Η διασφάλιση ευνοϊκού επιχειρηματικού κλίματος είναι για την ΟΕΒ εξίσου ση-

μαντικό στοιχείο το οποίο πρέπει να αντικατοπτρίζεται σε κάθε πρόγραμμα σύγκλισης. Ένα ευνοϊκό επιχειρηματικό κλίμα, σημείωσε η ΟΕΒ, θα ενθαρρύνει τις επενδύσεις τόσο από Κύπριους όσο και ξένους με θετικά αποτελέσματα στα οικονομικοκοινωνικά μας θέματα. Αντίθεση εξέφρασε η ΟΕΒ στο ενδεχόμενο επιβολής νέων ή αύξησης υφιστάμενων φορολογιών.

Η ΟΕΒ έθεσε επιπρόσθετα την ανάγκη ένταξης της Κύπρου στο Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμιών ως το πρώτο βήμα για ένταξη στην Ευρωζώνη, το συντομότερο δυνατό. Ακόμα η ΟΕΒ τόνισε εμφαντικά την ανάγκη διαφύλαξης της βιωσιμότητας του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και την εξασφάλιση χαμηλού κόστους χρήματος για επενδυτικές κυρίως δραστηριότητες. ■

Ο τομέας της ανάπτυξης και εμπορίας ακινήτων

Άρθρο του Προέδρου του Παγκύπριου Συνδέσμου Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών κου Λάκη Τοφαρίδη.

Ο τομέας της ανάπτυξης και εμπορίας ακινήτων αποτελεί κινητήριο δύναμη στην ανάπτυξη της Κυπριακής οικονομίας καθώς και τον παραδοσιακό τομέα επένδυσης του Κύπριου. Είναι επίσης αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι οι τιμές των ακινήτων είχαν πάντοτε μια σταθερή άνοδο.

Αυτή είναι η κατ' αρχήν αντίδραση του Παγκύπριου Συνδέσμου Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών - μέλος της Ομοσπονδίας Εργοδοτών & Βιομηχάνων (ΟΕΒ) - με αφορμή δηλώσεις που γίνονται κατά περιόδους οι οποίες αναφέρονται σε ενδεχόμενο μεγάλης ή απότομης πτώσης στις τιμές των ακινήτων κυρίως λόγω της αυξητικής τάσης που παρατηρήθηκε στις τιμές τους κατά τον τελευταίο χρόνο.

Ο Σύνδεσμος επισημαίνει ότι οι τιμές στην ακίνητη περιουσία βασίζονται σε τρεις κύριους παράγοντες: στο κόστος της γης, στο κόστος της κατασκευής και στο κόστος χρηματοδότησης/γενικά έξοδα.

Πιο αναλυτικά:

• **Κόστος της γης:** ρυθμίζεται από τους νόμους της προσφοράς και της ζήτησης και από την στιγμή που η ζήτηση είναι μεγάλη η αξία της γης ανεβαίνει. Το κόστος της γης έχει σταθερή άνοδο αφού η διάθεση της

για κατασκευαστικά ή άλλα έργα συνεχώς μειώνεται. Μια άλλη παράμετρος που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι η γη που συνεχίζει να παραμένει ανεκμετάλλευτη (άδεια οικόπεδα) στο κέντρο διότι οι ιδιοκτήτες της έχουν αποφασίσει να μην την διαθέσουν. Εδώ θα μπορούσε να εισαχθεί μια ειδική επιβάρυνση η οποία να παροτρύνει τους ιδιοκτήτες αυτούς να την εκμεταλλευτούν. Επίσης ο ψηλός συντελεστής κεφαλαιουχικών κερδών που υφίσταται σήμερα αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα προς την κατευθυνση αυτή και ειδικά όταν η αξία της γης είναι μεγάλη. Τέλος θα πρέπει να τονίσουμε ότι το κόστος της γης έχει διαφοροποιηθεί προς τα πάνω λόγω του Χρηματιστηρίου αλλά και του ενδιαφέροντος από ξένους επενδυτές από τη στιγμή που οι τιμές των ακινήτων είναι πολύ ελκυστικές σε σύγκριση με άλλους προορισμούς στη Μεσόγειο ειδικότερα μετά την ένταξη μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **Κόστος κατασκευής:** αποτελείται με τη σειρά του από το εργατικό (περίπου το 40%) και από το κόστος των υλικών. Και τα δύο αυτά συνεχώς αυξάνονται. Το εργατικό κόστος ουδέποτε παρουσίασε μείωση. Αντίθετα, η έλλειψη εργατικού δυναμικού σε συνδυασμό με τη μη εύκολη εισαγωγή ξένων εργατών και την Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή οδήγησε τα κόστη στα ύψη. Τα δε υλικά, είναι στη πλειοψηφία τους ενεργειακά, δηλαδή η ίδια τους η κατασκευή στηρίζεται στην ενέργεια (τοιμέντο,

σίδηρο, τούβλα, ειδη υγιεινής, κλπ) και ως αποτέλεσμα παρουσιάζουν ανοδική τάση στην τιμή τους. Εδώ αναφέρω μόνο την τιμή του σιδήρου η οποία τον τελευταίο καιρό έχει αυξηθεί κατά 40% περίπου. Περαιτέρω, η επιβολή του ΦΠΑ πάνω στα οικόπεδα που θα τεθεί σε ισχύ από το 2007 θα οδηγήσει σε επιπλέον αύξηση.

• **Κόστος χρηματοδότησης/γενικά έξοδα:** Το κόστος χρηματοδότησης παρουσιάζει συχνά τάσεις αυξομειώσης ανάλογα με τις συμφωνίες που γίνονται με τους τραπεζικούς οργανισμούς και το έργο το οποίο θα κατασκευαστεί. Επομένως μπορούμε να το θεωρήσουμε σταθερό. Τα γενικά έξοδα όμως αυξάνονται σύμφωνα με τις τάσεις που επικρατούν στην αγορά. Όσον αφορά τώρα το κέρδος του επιχειρηματία που αναπτύσσει τη γη, μένει σταθερό και πολλές φορές λόγω της υπέρμετρης αύξησης που παρουσιάζουν οι άλλοι παράγοντες όπως έχουν περιγραφεί πιο πάνω, μειώνεται για να υπάρξει ισορροπία.

Με αυτά τα δεδομένα είναι λογικό ότι οι τιμές της αγοράς έχουν αυξηθεί και πιστεύουμε θα συνεχίσουν την άνοδο τους.

Κάθε λοιπόν δήλωση που αφορά τα ακίνητα θα πρέπει να γίνεται με μεγάλη προσοχή ώστε να μη δημιουργούνται στο κοινό λανθασμένες εντυπώσεις. ■

Υπουργός Εργασίας: Προτεραιότητα σε Ευρωπαϊούς εργάτες

Εργατικό δυναμικό από τρίτες χώρες μόνο όταν υπάρχουν πραγματικές ανάγκες

Στη σημαντική προσφορά των ξένων εργατών στην οικονομία, αναφέρθηκε ο Υπουργός Εργασίας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Χρίστος Ταλιαδώρας,

μιλώντας σε συγκέντρωση επιχειρηματιών - μελών της Ομοσπονδίας Εργοδοτών & Βιομηχάνων.

Συγκεκριμένα ο κ. Υπουργός αναφέρθηκε με θετικά σχόλια στη σημαντική προσφορά των ξένων εργατών στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου και διασαφήνισε ότι η απασχόληση αλλοδαπών από τρίτες χώ-

ρες θα συνεχισθεί για τους τομείς και τα επαγγέλματα όπου υπάρχουν πραγματικές ανάγκες. Διευκρίνισε ωστόσο, ότι από την 1/5/2004 το Υπουργείο Εργασίας δίδει προτεραιότητα στην κάλυψη των αναγκών με εργατικό δυναμικό προερχόμενο από χώρες μέλη της ΕΕ, κάτι το οποίο αποτελεί υποχρέωση των χωρών-μελών, έναντι αλλήλων. ■

Εθνικό σχέδιο δράσης για την ανταγωνιστικότητα

Εισηγείται ο Πρόεδρος της ΟΕΒ στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας

Με την ευκαιρία της επικείμενης αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της Στρατηγικής της Λισσαβώνας, από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, ο Πρόεδρος της ΟΕΒ κ. Βύρων Κρανιδιώτης, καλεί με επιστολή του τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Τάσο Παπαδόπουλο να πρωτοστατήσει ώστε να δοθεί έμφαση στο πολύ σημαντικό αυτό θέμα που αφορά το μέλλον της οικονομίας του τόπου.

Τον ερχόμενο Μάρτιο το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα ασχοληθεί με τη αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της Στρατηγικής της Λισσαβώνας που προβλέπει όπως η ευρωπαϊκή οικονομία εξελιχθεί ως η πλέον ανταγωνιστική στην Παγκόσμια Οικονομία μέχρι το έτος 2010.

Μη ικανοποιητικά αποτελέσματα

Πιστεύουμε ότι τα αποτελέσματα της αξιολόγησης της μέχρι τώρα πορείας δεν θα είναι καθόλου ικανοποιητικά εφ' όσον στο σύνολό τους οι χώρες-μέλη της Ε.Ε δεν ανταποκρίνονται στους στρατηγικούς στόχους της Λισσαβώνας – όπως αυτοί καθορίστηκαν το 2000. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι σήμερα στην Ε.Ε χρειάζονται κατά μέσον όρο 34 ημέρες για να μπορέσει μια επιχείρηση να δραστηριοποιηθεί ενώ στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής χρειάζονται μόλις 5 ημέρες (σημειώνουμε ότι η Κύπρος στο συγκεκριμένο παράδειγμα έχει πολύ καλή επίδοση).

Αδυναμία στην υλοποίηση

Αυτό συμβαίνει διότι η μεγαλύτερη αδυναμία υλοποίησης της Στρατηγικής της Λισ-

“Ενδεικτικά αναφέρουμε ορισμένα μέτρα που θα μπορούσαν να υιοθετηθούν και να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητά μας”

σαβώνας εστιάζεται στο γεγονός ότι οι προτεινόμενες αλλαγές και μέτρα που καθορίστηκαν σε ευρωπαϊκό επίπεδο δεν υλοποιούνται σε εθνικό επίπεδο – συμπεριλαμβανομένης και της χώρας μας.

Εθνικό Σχέδιο Δράσης

Ως εκ τούτου, η Ομοσπονδία Εργοδοτών & Βιομηχάνων (ΟΕΒ) εισηγείται τη διαμόρφωση “Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ανταγωνιστικότητα” στο οποίο θα αναφέρονται οι προθέσεις και οι προτεραιότητες της Κυπριακής Κυβέρνησης για το θέμα αυτό το οποίο είναι καίριο για τη μελλοντική πορεία της οικονομίας μας.

Η ανάγκη διαμόρφωσης και υλοποίησης “Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ανταγωνιστικότητα” και υιοθέτηση και υλοποίηση της στρατηγικής της Λισσαβώνας είναι μέρος συντονισμένων προσπάθειών των εργοδοτικών/επιχειρηματικών οργανώσεων της Ε.Ε, υπό την ομπρέλα της UNICE (Ένωση Βιομηχανιών και Εργοδοτικών Συνομοσπονδιών Ευρώπης), της οποίας η ΟΕΒ είναι πλήρες μέλος και εκπροσωπεί τη χώρα μας.

Νέες πρωτοβουλίες

Σήμερα σε όλες τις χώρες-μέλη της Ε.Ε οι εργοδοτικές/επιχειρηματικές οργανώσεις ενθαρρύνουν τις κυβερνήσεις των χωρών τους για “νέες πρωτοβουλίες” για αύξηση

της ανταγωνιστικότητας και υλοποίηση της Στρατηγικής της Λισσαβώνας – κάτι που πιστεύουμε ότι θα πρέπει να συμβεί και στη χώρα μας.

Μέτρα προς υιοθέτηση

Ενδεικτικά αναφέρουμε πιο κάτω ορισμένα μέτρα που θα μπορούσαν να υιοθετηθούν και να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητά μας:

(α) Χάραξη εθνικής πολιτικής για ενίσχυση της εφαρμοσμένης Έρευνας, της Τεχνολογίας, και της Καινοτομίας.

(β) Απλοποίηση και επιτάχυνση των διαδικασιών λειτουργίας των Κρατικών Υπηρεσιών.

(γ) Αξιολόγηση των επιπτώσεων στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και των επιχειρήσεων από την εισαγωγή νέων νομοθεσιών/ρυθμίσεων.

(δ) Εκσυγχρονισμός του εκπαιδευτικού μας συστήματος ώστε να διευρύνει πολύ περισσότερο τις γνώσεις σε θέματα εφαρμοσμένης έρευνας, επιχειρηματικότητας, πληροφορικής, κ.α.

(ε) Εξασφάλιση με απλές διαδικασίες των απαιτούμενων ειδικοτήτων εργαζομένων από το εξωτερικό εφόσον αποδεδειγμένα δεν ενδιαφέρονται κύριοι ή άλλοι ευρωπαίοι να εργοδοτηθούν στα συγκεκριμένα επαγγέλματα.

(ζ) Δημιουργία Φορέα Αξιοποίησης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων για απορρόφηση κοινοτικών κονδυλίων.

(η) Αξιοποίηση των τεράστιων δυνατοτήτων της πληροφορικής στον ευρύτερο δημόσιο τομέα (e-government) και ενθάρρυνση της επέκτασής της στον ιδιωτικό τομέα. ■

Εισφορά στη μνήμη Νίκου Λανίτη

Η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων, τιμώντας τη μνήμη του πρώτου Προέδρου της Νίκου Κ. Λανίτη, εισέφερε για την ενίσχυση του Ταμείου του Αντικαρκινικού Συνδέσμου.

Ο Νίκος Κ. Λανίτης υπήρξε δυναμικός υποστηρικτής των εργοδοτικών συμφερόντων και πρωτοστάτησε στην ίδρυση του Συνδέσμου Εργοδοτών Κύπρου το 1960, (που αργότερα μετεξελίχθηκε στην ΟΕΒ), του οποίου υπήρξε και ο πρώτος Πρόεδρος μέχρι τον Φεβρουάριο του 1962. Στη συνέχεια διετέλεσε Μέ-

λος του Διοικητικού Συμβουλίου της μέχρι το 1967.

Πρόσφατα, η Ομοσπονδία Εργοδοτών & Βιομηχάνων (ΟΕΒ), τιμώντας τον Νίκο Κ. Λανίτη ως τον πρώτο Πρόεδρό της, έδωσε το όνομά του σε μια από τις αίθουσες συνεδριάσεων στα γραφεία της. ■

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2004

Τροχάδην η οικονομία το τρίτο τρίμηνο

Η έκθεση ετοιμάζεται από τη StockWatch για το μηνιαίο έντυπο «Επιχειρηματική» της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων

Σχετικά ψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης σημείωσε η κυπριακή οικονομία το τρίτο τρίμηνο του 2004, ενισχύοντας τις εκτιμήσεις του Υπουργείου Οικονομικών ότι ο ρυθμός ανάπτυξης το 2004 θα φθάσει το 3,5%.

Σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία, ο ρυθμός ανάπτυξης τρίτου τριμήνου 2004 ανήλθε στο 3,5% έναντι του αντίστοιχου τριμήνου του 2003 και 0,7% έναντι του δεύτερου τριμήνου του 2004. Ώθηση στην οικονομία έδωσαν ο κλάδος κατασκευών και ακινήτων, η ανάκαμψη των τραπεζών και η εντυπωσιακή αύξηση στις πωλήσεις αυτοκινήτων.

Σύμφωνα με τη Στατιστική, τα δικαιώματα εγγραφής κτηματολογίου αυξήθηκαν κατά 33%, οι εγγραφές οχημάτων κατά 48%, οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες κατά 28% ενώ οι άδειες οικοδομής (εμβαδόν) είχαν αύξηση 14% την εν λόγω περίοδο. Αντίθετα, κάμψη παρουσιάστηκε στον τουρισμό και τη βιομηχανία.

Η επίδοση τρίτου τριμήνου 2004 αποτελεί συνέχεια των θετικών επιδόσεων το πρώτο εξάμηνο. Ο ρυθμός ανάπτυξης ανήλθε στο 3,6% και 4% το πρώτο και το δεύτερο τρίμηνο του 2004.

Πληθωρισμός: Εκτίναξη στο 4,2% το Δεκέμβριο

Επιστροφή του πληθωρισμού στα επίπεδα άνω του 4% καταγράφηκε το Δεκέμβριο. Σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία, ο δείκτης τιμών καταναλωτή αυξήθηκε το Δεκέμβριο κατά 4,20% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2003, φθάνοντας στο ψηλότερο του σημείο από την αρχή του 2004.

Η αναμενόμενη αναθέρμανση των πληθωριστικών πιέσεων οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στον τερματισμό της επίδρασης που είχε η αλλαγή των φορολογικών συντελεστών των ιδιωτικών αυτοκινήτων

Τουριστικά Έσοδα Νοεμβρίου

	Αφίξεις		Έσοδα		% 2004/03	
	2003	2004	2003	2004	Αφίξεις	Έσοδα
Ιαν.	59,529	56,504	25.6	21.8	-5.1%	-15.0%
Φεβ.	77,972	75,705	31.4	25.4	-2.9%	-19.1%
Μαρ.	91,634	111,945	37.8	42.1	22.2%	11.2%
Απρ.	169,891	191,251	67.1	72.1	12.6%	7.5%
Μάι.	231,527	261,646	92.5	99.5	13.0%	7.5%
Ιουν.	262,100	264,799	114.8	109.3	1.0%	-4.8%
Ιουλ.	318,143	305,978	152.4	135.1	-3.8%	-11.4%
Αυγ.	325,390	305,926	165.3	148.1	-6.0%	-10.4%
Σεπτ.	287,358	303,506	134.1	141.2	5.6%	5.3%
Οκτ.	271,980	278,976	112.4	115.9	2.6%	3.1%
Νοέμ.	123,800	114,048	48.7	43.1	-7.9%	-11.4%
Ιαν.-Νοέμ.	2,219,324	2,270,284	982.2	953.5	2.3%	-2.9%

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία

StockWatch

το Νοέμβριο του 2003. Επίσης, η μείωση των τιμών των καυσίμων το Δεκέμβριο σε σχέση με το Νοέμβριο, δεν ήταν ικανή να αναχαιτίσει την επίδραση που είχαν οι αυξημένες τιμές των φρούτων και λαχανικών λόγω του ψύχους των τελευταίων εβδομάδων.

Ο δείκτης τιμών καταναλωτή αυξήθηκε το Δεκέμβριο κατά 0,30 μονάδες ή 0,25% σε σχέση με τον Νοέμβριο, φθάνοντας τις 121,4 μονάδες.

Μετά την εξέλιξη αυτή, ο πληθωρισμός για ολόκληρο το 2004 έκλεισε στο 2,28%.

Βουτιά αφίξεων το Νοέμβριο

Μεγάλη μείωση 7,9% παρουσίασαν οι τουριστικές αφίξεις το Νοέμβριο, διαψεύδοντας τις προσδοκίες που δημιουργήσαν τα θετικά νούμερα της προηγούμενης διμηνίας. Σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία, οι αφίξεις τουριστών το Νοέμβριο ανήλθαν σε 114.048 σε σύγκριση με 123.800 πέροι.

Η περιορισμένη τουριστική κίνηση Νοεμβρίου, περιόρισε την αύξηση 11μήνου στο 2,3%. Την περίοδο αυτή ήρθαν στην Κύπρο 2.270.288 τουρίστες σε σύγκριση με 2.219.328 την αντίστοιχη περίοδο του 2003.

Καθίζηση στα τουριστικά έσοδα Νοεμβρίου

Μεγάλη μείωση 11,4% παρουσίασαν τα

τουριστικά έσοδα Νοεμβρίου διαψεύδοντας τις προσδοκίες για φθινοπωρινή ανάκαμψη της τουριστικής βιομηχανίας. Σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία τα έσοδα Νοεμβρίου ανήλθαν σε £43,1 εκ. έναντι £48,7 εκ. το Νοέμβριο του 2003, αυξάνοντας την ψαλίδα εντεκαμήνου στο -2,9%. Συγκεκριμένα το πρώτο εντεκάμηνο του 2004 προέκυψαν τουριστικά εισοδήματα ύψους £953,5 εκ. έναντι £982,2 εκ. την αντίστοιχη περίοδο του 2003.

Η μείωση των εισοδημάτων Νοεμβρίου είναι μεγαλύτερη από αυτή των αφίξεων που είχε φθάσει το -7,9%. Οι αφίξεις εντεκαμήνου παρουσιάζουν αύξηση 2,3% σε σύγκριση με το 2003.

Ταξιδιωτικά: Χρυσές δουλειές το 2004

Μεγάλη αύξηση 17% παρουσίασαν τα ταξίδια κυπρίων στο εξωτερικό τους πρώτους έντεκα μήνες του 2003 σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία. Συγκεκριμένα, ανήλθαν στις 794 χιλ. σε σχέση με 679 χιλ. το 2003 ξεπερνώντας κάθε προηγούμενο. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στην αυξημένη ταξιδιωτική κίνηση στους δύο πιο δημοφιλείς προορισμούς των Κυπρίων, την Ελλάδα και τη Βρετανία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής, τα ταξίδια των κυπρίων παρουσιάζουν απότομη επιτάχυνση μετά το Μάιο, όταν εντάθηκε ο ανταγωνισμός στις αερομετα-

φορές με τη δραστηριοποίηση της Aegean και της Helios. Η απελευθέρωση της αγοράς αναμένεται να συμβάλει θετικά στον κλάδο και το 2005, ενώ η μεγάλη αύξηση 27% που παρουσιάστηκε στα ταξίδια κυπρίων τον Αύγουστο λόγω Ολυμπιακών δεν είναι επαναλαμβανόμενη.

Τον περασμένο Νοέμβριο, πάντως, η αύξηση περιορίστηκε στο 4,5%, έναντι 14,6% τον Οκτώβριο και 18,9% το Σεπτέμβριο. Το Νοέμβριο ταξίδεψαν συνολικά 45.764 Κύπριοι.

ΚΤ: Αύξηση πιστώσεων το Νοέμβριο

Συνεχίστηκε και το Νοέμβριο η αύξηση που παρατηρείται στις νέες πιστώσεις, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας. Συγκεκριμένα, από το Γενάρη μέχρι το Νοέμβριο του 2004, οι τράπεζες χορήγησαν δάνεια ύψους £412 εκ. έναντι μόλις £193 εκ. το πρώτο εντεκάμηνο του 2003 και £362 εκ. την αντίστοιχη περίοδο του 2002. Η αύξηση αυτή οφείλεται κατά κύριο λόγο στα προσωπικά και επαγγελματικά δάνεια, κατηγορία στην οποία συμπεριλαμβάνονται τα στεγαστικά δάνεια, το finance (πχ αυτοκινήτων) και οι πιστωτικές κάρτες.

Σύμφωνα με την Κεντρική τα προσωπικά δάνεια εκτοξεύθηκαν από £98,496 εκ. το 2003 σε £374 εκ. το 2004. Σύμφωνα με προηγούμενα στοιχεία, το 36% των πιστώσεων σε αυτή τη κατηγορία αφορά στεγαστικά δάνεια.

Αξιοσημείωτη επέκταση καταγράφουν και οι χορηγήσεις δανείων στον κατασκευαστικό τομέα: από £127,106 εκ. τους πρώτους έντεκα μήνες του 2003 έφθασαν στα £160,794 εκ. κατά την αντίστοιχη περίοδο του 2004, παρά την σχετική εγκύκλιο της Κεντρικής το Νοέμβριο του 2003.

Επιβράδυνση παρουσιάζουν οι πιστώσεις προς το δημόσιο τομέα. Από τα £16,398 εκ. το 2003 μειώθηκαν στα £13,191 εκ. το πρώτο εντεκάμηνο του 2004. Κατά την υπό εξέταση περίοδο αποπληρωμές δανείων καταγράφηκαν κατά κύριο λόγο στο λιανεμπόριο (£70,219 εκ.), όπως επίσης στο βιομηχανικό τομέα (£25,444 εκ.) και το τομέα των μεταφορών (£33,632 εκ.).

Άδειες για 13 χιλ. νέα σπίτια...

Σε σχετικά ψηλά επίπεδα παραμένουν οι εκδόσεις αδειών οικοδομής, σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας. Μόνο τον Οκτώβριο του 2004 εκδόθηκαν άδειες για την ανέγερση 1.435 νέων οικιών.

Άδειες Οικοδομής

Περίοδος	Μεταβολή (%) Εμβαδού (%)	Αξίας (%)
Ιαν. - Φεβ.	7.3	1.1
Ιαν. - Μαρτ.	13.7	4.7
Ιαν. - Απρ.	16.8	12.7
Ιαν. - Μάιος	13.1	7.4
Ιαν. - Ιούν.	15.1	9.9
Ιαν. - Ιούλ.	10.5	6.2
Ιαν. - Αύγ.	11.6	7.5
Ιαν. - Σεπτ.	14.9	10.4
Ιαν. - Οκτ.	14.6	9.8

Πηγή: Στατ. Υπ. StockWatch

Το πρώτο δεκάμηνο του 2004 η συνολική αξία των αδειών οικοδομής αυξήθηκε κατά 9,8% και το συνολικό εμβαδόν κατά 14,6%. Ο αριθμός των οικιστικών μονάδων παρουσίασε αύξηση της τάξης του 27,5%. Με τις άδειες που εξεδώσαν οι δημοτικές αρχές και οι επαρχιακές διοικήσεις θα ανεγερθούν 13 περίπου χιλιάδες οικιστικές μονάδες. Η συνολική αξία των αδειών ανέρχεται σε £945 εκ. (2003: £860 εκ) και 2,48 εκ. τ.μ. (2003: 2,16 εκ. τ.μ.).

Σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία, τη μεγαλύτερη αύξηση στο εμβαδόν των αδειών οικοδομής παρουσιάζουν η Πάφος και η Λεμεσός. Μικρότερη είναι η αύξηση σε Λάρνακα και Λευκωσία ενώ στην ελεύθερη Αμμόχωστο υπάρχει μείωση.

8% ακριβότερα τα υλικά οικοδομής

Μεγάλη αύξηση 7,93% παρουσίασαν οι τιμές υλικών οικοδομής το πρώτο εντεκάμηνο του 2004, σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στην αλματώδη αύξηση του κόστους πετρελαϊκών και βιομηχανικών προϊόντων, και ενδεχομένως να αντανακλά τις αυξήσεις που σημειώθηκαν στις διεθνείς τιμές αργού πετρελαίου. Μικρότερη ήταν η αύξηση στην ξυλεία, στα χημικά προϊόντα και στα λατομικά υλικά, ενώ οι τιμές ηλεκτρομηχανολογικών ειδών παρουσίασαν ελαφρά μείωση. Η αύξηση των τιμών υλικών οικοδομής είναι πολύ μεγαλύτερη από τον πληθωρισμό, που το εντεκάμηνο 2004 περιορίστηκε στο 2,1%.

Σε σύγκριση με τον Οκτώβριο, το κόστος υλικών οικοδομής αυξήθηκε οριακά κατά 0,04%.

Κατασκευές: Τα εργατικά πνέζουν το κόστος

Αποφασιστική συμβολή στην αύξηση του κόστους ανέγερσης κατοικιών διαδραμάτισε η εξέλιξη του εργατικού κό-

στους στις κατασκευές την τελευταία οκταετία. Αντίθετα, η συμβολή της αύξησης του κόστους υλικών οικοδομής στο κόστος κατασκευής κατοικιών ήταν πιο περιορισμένη. Σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία, ο μέσος όρος αύξησης του εργατικού κόστους την περίοδο 1995-2003 ανήλθε σε 5,2% ετησίως, ενώ την ίδια περίοδο, η μέση ετήσια αύξηση του κόστους υλικών οικοδομής ανήλθε σε 1,8%. Ως αποτέλεσμα της εξέλιξης αυτής, το κόστος ανέγερσης κατοικιών τα τελευταία χρόνια αυξανόταν με μέσο όρο 3,5% κάθε χρόνο.

Γενικά, το κόστος ανέγερσης νέων κατοικιών αυξήθηκε κατά 32% από £277 το τετραγωνικό το 1995 σε £365 το 2003 (+32%). Το αυξημένο κόστος κατασκευής επηρέασε αναπόφευκτα και τα μεγέθη των οικιών: ενώ η μέση νέα κατοικία είχε εμβαδόν 184 τ.μ. το 1995, το 2003 περιορίστηκε στα 172 τ.μ. (-6%). Σύμφωνα με κάποιες ενδείξεις, η αύξηση του κόστους κατασκευής επιταχύνεται το 2004. Μόνο οι τιμές των υλικών οικοδομής αυξήθηκαν κατά 11% το πρώτο εντεκάμηνο του έτους.

Το εργατικό κόστος αποτελεί περίπου το 40% του συνολικού κόστους κατασκευής, ενώ το κόστος υλικών οικοδομής το υπόλοιπο 60%. Σε αυτό δεν περιλαμβάνεται το κόστος για τη γη, που την τελευταία διετία παρουσιάζει κατακόρυφη άνοδο.

Η ανεργία

Σαφείς ανοδικές τάσεις της ανεργίας καταγράφηκαν το 2004. Σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία, ιδιαίτερα εμφανής ήταν η τάση αυτή το Δεκέμβριο, οπότε το ποσοστό ανεργίας ήταν 4,8% ενώ ο αριθμός των ανέργων 16.600. Ο αριθμός τους ήταν κατά 2.056 άτομα ψηλότερος απ' ό,τι τον Νοέμβριο του 2004, οπότε το ποσοστό ανεργίας και αριθμός ατόμων χωρίς απασχόληση είχαν περιοριστεί σε 4,2% και σε 14.544 αντιστοίχως.

Μετά την εξέλιξη αυτή, το μέσο ποσοστό ανεργίας το 2004 αυξήθηκε στο 3,6% (3,5% το 2003) με τον μέσο αριθμό ανέργων, των εγγεγραμμένων δηλαδή στα επαρχιακά Γραφεία Εργασίας, να ανέρχεται σε 12.650 (11.961 το 2003). Η αύξηση του αριθμού των ανέργων τόσο σε ετήσια βάση όσο και για τον μήνα Δεκέμβριο, ήταν αποτέλεσμα των εξελίξεων στους τομείς των ξενοδοχείων και εστιατορίων και της δημόσιας διοίκησης.

Λιανεμπόριο: Αύξηση 2,1% το εννιάμηνο
 Αύξηση 2,1% παρουσιάζει ο όγκος του κύκλου εργασιών στο λιανεμπόριο, σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία. Το Σεπτέμβριο του 2004 ο όγκος πωλήσεων στο λιανεμπόριο σημείωσε αισθητή άνοδο 3% σε σύγκριση με τον Αύγουστο και μικρή άνοδο 1,6% σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2003.

Η αύξηση Σεπτεμβρίου οφείλεται στις ενισχυμένες πωλήσεις ειδών νοικοκυριού (έπιπλα, φωτιστικά κτλ), μεταχειρισμένων ειδών αλλά και των εμπορευμάτων που γίνονται εκτός καταστημάτων. Αισθητή κάμψη παρουσιάστηκε στον όγκο λιανικού εμπορίου που διατέθηκε από μη ειδικευμένα καταστήματα.

Το πρώτο εννιάμηνο του 2004 η αξία του κύκλου εργασιών στον κλάδο αυξήθηκε κατά 4,7%

Πού ξοδεύουν οι Κύπριοι

Σύμφωνα με την Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών 2003 της Στατιστικής Υπηρεσίας, το μέσο νοικοκυριό δαπανά £17.119 ετησίως για σκοπούς κατανάλωσης. Από αυτά, το ένα πέμπτο δαπανάται για σκοπούς στέγασης (21,6%), το ένα έκτο για διατροφή (15,1%) και άλλο ένα έκτο για μεταφορές (14,6%).

Οι καταναλωτικές δαπάνες των Κυπρίων παρουσίασαν αύξηση την τελευταία εξαετία, αφού το 1997 ήταν μόλις £12.442. Δηλαδή, προέκυψε αύξηση των δαπανών κατά 37,6% και 17,8% σε πραγματικές αξίες (αν αφαιρεθεί ο πληθωρισμός). Σε σχέση με το 1997, οι Κύπριοι δαπανούν μικρότερο ποσοστό σε διατροφή, στέγαση και μεταφορές, και μεγαλύτερο για επικοινωνίες και αναψυχή. Η διαφοροποίηση των καταναλωτικών δαπανών αποτυπώνεται και στα στοιχεία που αφορούν εξειδικευμένα καταναλωτικά ήδη. Για παράδειγμα, 74,7% των νοικοκυριών διαθέτουν κινητό έναντι 19,5% το 1997. Επίσης, 61,6% έχουν σύστημα κλιματισμού έναντι 19,3% το 1997, ενώ 15% έχουν σήμερα DVD.

Τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας καταδεικνύουν επίσης τη μείωση της ψαλίδας μεταξύ φτωχών και πλούσιων. Το 1997 το 20% των πλουσιότερων νοικοκυριών είχε 9,4 φορές μεγαλύτερα εισοδήματα από το 20% των φτωχότερων νοικοκυριών. Το 2003 η αναλογία αυτή μειώθηκε στο 6,7.

Τρόφιμα οι φτωχοί, στέγη οι πλούσιοι
 Οι καταναλωτικές δαπάνες των νοικο-

Ανεργία Έτους				
Μήνας	ΕΤΟΣ 2004		ΕΤΟΣ 2003	
	Αρ. Ανέργων	%	Αρ. Ανέργων	%
Ιαν.	16,111	4.7	13,779	4.2
Φεβρ.	16,001	4.7	13,516	4.1
Μάρτ.	13,796	4.1	12,650	3.8
Απρ.	10,193	3.0	11,532	3.5
Μάιος	9,632	2.8	9,969	3.0
Ιούν.	10,909	3.2	10,897	3.3
Ιούλ.	11,690	3.4	12,093	3.6
Αύγ.	11,318	3.3	11,290	3.4
Σεπτ.	10,847	3.1	10,506	3.1
Οκτ.	10,163	2.9	10,134	3.0
Νοέμβ.	14,544	4.2	12,477	3.7
Δεκ.	16,600	4.8	14,691	4.4
Μέσος όρος	12,650	3.6	11,961	3.5

Πηγή: Στατ. Υπηρεσία StockWatch

κυριών διαφοροποιούνται ανάλογα με την εισοδηματική τους τάξη σύμφωνα με την έρευνα της Στατιστικής Υπηρεσίας για το 2003. Τα φτωχότερα νοικοκυριά (με έσοδα κάτω από τις £5.824) δαπανούν το μεγαλύτερο μέρος του εισοδήματός τους στα τρόφιμα (31%). Αντίθετα, στα πλουσιότερα στρώματα του πληθυσμού της Κύπρου (άνω των £33.412) η δαπάνη για τρόφιμα κατέχει μόλις την τέταρτη θέση με ποσοστό 9,8%. Πρώτη καταναλωτική δαπάνη των πλουσίων η στέγαση (ποσοστό 21,6%) και ακολουθούν οι μεταφορές με ποσοστό 14,79%.

Η έρευνα, έδειξε επίσης ότι το 8,8% (9,9% το 1997) του πληθυσμού βρίσκεται κάτω από το σχετικό όριο φτώχειας (δηλαδή κάτω από £3.658 που αναλογεί σε κάθε άτομο του νοικοκυριού).

Αναφορικά με το μέσο ετήσιο καθαρό εισόδημα του νοικοκυριού το 2003, ο Διευθυντής της Υπηρεσίας ανέφερε πως αυτό ανήλθε στις £18.575 σε σύγκριση με £12.660.

Τα δάνεια αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των μη καταναλωτικών δαπανών με £2.209 ανά νοικοκυριό το 2003 σε σύγκριση με £1.818 το 1997, (αύξηση 21,5% σε ονομαστικές αξίες).

Κατανάλωση: Μεγάλη ώθηση λόγω 13ου
 Σημαντική ώθηση στις καταναλωτικές δαπάνες έδωσε τους τελευταίους μήνες του 2004 η καταβολή του 13ου μισθού των εργαζομένων σύμφωνα με τα στοιχεία της JCC.

Συγκεκριμένα, οι συνολικές αγορές με πιστωτικές κάρτες από Κύπριους σε καταστήματα στην Κύπρο ανήλθαν σε £71,2 εκ. το Δεκέμβριο και ήταν κατά 39,4% ψηλότερες απ' ό,τι ήταν το Νοέμ-

βριο, οπότε το αντίστοιχο ποσό είχε ανέλθει σε £51,1 εκ. Η ανοδική πορεία των καταναλωτικών δαπανών, εν όψει των γιορτών, είχε αρχίσει να διαφαίνεται από το Νοέμβριο. Κατά τον εν λόγω μήνα, οι συνολικές αγορές με πλαστικό χρήμα από κατοίκους Κύπρου στην Κύπρο, είχαν αυξηθεί κατά 12,2% σε σχέση με τον Οκτώβριο, κατά τον οποίο το αντίστοιχο ποσό είχε ανέλθει σε £45,5 εκ. Σημειώνεται ότι η αξία των συναλλαγών των Κυπρίων με χρήση πιστωτικής κάρτας στο εσωτερικό ανήλθε πέρσι σε £49,3 εκ. κατά μέσο όρο κάθε μήνα.

Η πρόσθετη αγοραστική δύναμη που παρείχε πάντως ο 13ος μισθός δεν συνέβαλε και σε αυξημένες δαπάνες στο εξωτερικό. Οι πληρωμές με πλαστικό χρήμα από Κύπριους για αγορές στο εξωτερικό ανήλθαν σε £12,5 εκ. τον Δεκέμβριο και ήταν κατά 4,5% χαμηλότερες σε σχέση με το Νοέμβριο, όταν το ύψος τους είχε ανέλθει σε £13,1 εκ. Πτωτική πορεία είχαν οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής και το Νοέμβριο σε σχέση με τον Οκτώβριο, οπότε είχαν ανέλθει σε £13,4 εκ.

Τον περασμένο χρόνο, οι Κύπριοι δαπάνησαν χρησιμοποιώντας πιστωτικές κάρτες στο εξωτερικό κατά μέσο όρο £12,5 εκ. κάθε μήνα.

Παρά το γεγονός ότι η αύξηση των αγορών με πιστωτικές κάρτες στην Κύπρο τον Δεκέμβριο εμφανίζεται αυξημένη κατά 8% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2003, η αύξηση αυτή ήταν υποτονική σε σχέση με την αύξηση που παρατηρήθηκε σε όλο το 2004 σε σχέση με το 2003 που ανήλθε σε 12%. Το συνολικό ύψος των αγορών των Κυπρίων με χρήση πλαστικού χρήματος στο εσωτερικό ανήλθε σε £591,9 εκ. πέρσι σε σύγκριση με £526,8 εκ. το 2003. ■

Κανονισμοί περί ασφάλειας & υγείας στην εργασία

Ελάχιστες απαιτήσεις για την προστασία των προσώπων στην εργασία από τους κινδύνους από εκρήξιμες ατμόσφαιρες – Κ.Δ.Π.291/2002

(Επίσημη Εφημερίδα ημερ. 21/6/2002)

Με σκοπό την εφαρμογή των προνοιών της Οδηγίας 1999/92/ΕΚ «Σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για τη βελτίωση της προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων οι οποίοι είναι δυνατό να εκτεθούν σε κίνδυνο από εκρηκτικές Ατμόσφαιρες», υιοθετήθηκαν οι πιο πάνω Κανονισμοί του Νόμου Περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία 89(Ι)1996.

Οι κυριότερες πρόνοιες των Κανονισμών αυτών έχουν ως εξής:

1. Έννοια της Εκρήξιμης Ατμόσφαιρας

«Εκρήξιμη ατμόσφαιρα» σημαίνει μείγμα με αέρα, σε ατμοσφαιρικές συνθήκες, εύφλεκτων ουσιών υπό μορφή αερίων, ατμών, συγκεντρώσεων σταγονιδίων ή σκόνης, στο οποίο, μετά την ανάφλεξη, η καύση μεταδίδεται στο σύνολο του μη καιόμενου μείγματος.

2. Πεδίο Εφαρμογής

Οι Κανονισμοί αυτοί δεν εφαρμόζονται:

- σε χώρους που χρησιμοποιούνται για ιατρική θεραπεία ασθενών και κατά τη διάρκεια τέτοιας θεραπείας,
- στην παρασκευή, χειρισμό, χρήση αποθήκευση και μεταφορά εκρηκτικών υλών ή χημικώς ασταθών ουσιών,
- σε χώρους ή δραστηριότητες για τις οποίες ισχύουν ειδικές περί ασφάλειας & υγείας διατάξεις όπως π.χ. η χρήση συσκευών που λειτουργούν με καύση αερίων καυσίμων, στις εξορυκτικές βιομηχανίες και στις χερσαίες, υδάτινες και αεροπορικές μεταφορές.

3. Υποχρεώσεις του Εργοδότη

(α) Πρόληψη των εκρήξεων και προστασία από αυτές:

Για την πρόληψη και την προστασία από εκρήξεις, ο εργοδότης πρέπει να παίρνει τα ανάλογα με το είδος της επιχείρησης τεχνι-

Όταν εργοδοτούμενοι διάφορων επιχειρήσεων είναι στον ίδιο χώρο εργασίας, κάθε εργοδότης είναι υπεύθυνος για όλα τα θέματα που εμπίπτουν στον έλεγχό του.

κά ή και οργανωτικά μέτρα κατά σειρά προτεραιότητας, σύμφωνα με τις εξής αρχές:

- πρόληψη της δημιουργίας εκρήξιμων ατμοσφαιρών, ή όταν η φύση της δραστηριότητας δεν το επιτρέπει,
- αποφυγή της ανάφλεξης εκρήξιμων ατμοσφαιρών, και
- μετριασμός των επιβλαβών συνεπειών της έκρηξης ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια και υγεία των προσώπων στην εργασία.

(β) Αξιολόγηση των κινδύνων έκρηξης:

Ο εργοδότης αξιολογεί τους ειδικούς κινδύνους που οφείλονται σε εκρήξιμες ατμόσφαιρες, λαμβάνοντας υπόψη την πιθανότητα δημιουργίας εκρήξιμων ατμοσφαιρών και τη διάρκεια τους, την πιθανότητα παρουσίας και ενεργοποίησης πηγών ανάφλεξης, περιλαμβανομένων ηλεκτροστατικών εκκενώσεων, τις εγκαταστάσεις, τις χρησιμοποιούμενες ουσίες, τις μεθόδους και τις πιθανές αλληλεπιδράσεις τους και την κλίμακα των προβλεπόμενων επιπτώσεων.

(γ) Καθήκοντα συντονισμού:

Όταν εργοδοτούμενοι διάφορων επιχειρήσεων είναι στον ίδιο χώρο εργασίας, κάθε εργοδότης είναι υπεύθυνος για όλα τα θέματα που εμπίπτουν στον έλεγχό του. Ο εργοδότης ο οποίος σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία έχει την ευθύνη για το χώρο εργασίας, συντονίζει την εφαρμογή όλων των μέτρων για την ασφάλεια και υγεία και διευκρινίζει στο «Έγγραφο Προστασίας από Εκρήξεις» (βλέπε κατωτέρω) το σκοπό, τα μέτρα και τις λεπτομέρειες του συντονισμού αυτού.

(δ) Χώροι όπου μπορεί να δημιουργηθούν εκρήξιμες ατμόσφαιρες:

Ο εργοδότης: (Ι) κατατάσσει σε ζώνες

τους χώρους όπου είναι δυνατό να δημιουργηθούν εκρήξιμες ατμόσφαιρες (ΙΙ) διασφαλίζει ότι σ' αυτούς ισχύουν οι ελάχιστες απαιτήσεις και (ΙΙΙ) εφόσον απαιτείται, σημαίνονται τα σημεία εισόδου. Οι υπό (Ι), (ΙΙ) και (ΙΙΙ) υποχρεώσεις του εργοδότη εκτελούνται σύμφωνα με τις πρόνοιες των Παραρτημάτων των Κανονισμών (βλέπε κατωτέρω).

(ε) Έγγραφο Προστασίας από Εκρήξεις:

Ο εργοδότης μεριμνά για την κατάρτιση, πριν την έναρξη εργασιών, και μετέπειτα συνεχή ενημέρωση «Εγγράφου Προστασίας από Εκρήξεις» το οποίο αναφέρει:

- ότι έχουν προσδιορισθεί και αξιολογηθεί οι κίνδυνοι εκρήξεων
- ότι θα ληφθούν τα δέοντα μέτρα για την πραγμάτωση του σκοπού των Κανονισμών αυτών
- τους χώρους που ταξινομήθηκαν σε ζώνες
- ότι οι χώροι και ο εξοπλισμός εργασίας, διαμορφώνονται, λειτουργούν και συντηρούνται ώστε να είναι ασφαλείς
- ότι λήφθηκαν μέτρα για την ασφαλή χρησιμοποίηση του εξοπλισμού εργασίας σύμφωνα με τους Κανονισμούς για τη Χρησιμοποίηση Εξοπλισμού Εργασίας.

(στ) Ειδικές απαιτήσεις για τον εξοπλισμό εργασίας και για τους χώρους εργασίας:

Εξοπλισμός εργασίας προς χρήση σε χώρους όπου είναι δυνατό να δημιουργηθούν εκρήξιμες ατμόσφαιρες, ο οποίος βρισκόταν σε χρήση πριν την 30/6/2003, πρέπει να συμμορφώνεται από την ημερομηνία εκείνη με τις ελάχιστες απαιτήσεις του Μέρους Α' του Παραρτήματος ΙΙ. Αν ο εξοπλισμός αυτός τίθεται για πρώτη φορά στη διάθεση της επιχείρησης μετά την 30/6/2003, τότε πρέπει να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις των Μερών Α' και Β' του ίδιου Παραρτήματος.

Όσον αφορά τους χώρους εργασίας που περιλαμβάνουν τομείς όπου είναι δυνατό να δημιουργηθούν εκρήξιμες ατμόσφαιρες: (Ι) αν χρησιμοποιούνται για πρώτη φορά μετά την 30/6/2003, πρέπει να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις των Κανονισμών αυτών

(II) αν βρίσκονταν σε χρήση πριν την 30/6/2003 έπρεπε να συμμορφώνονται με τους Κανονισμούς αυτούς, το αργότερο μέχρι την 30/6/2006, (III) Αν μετά την 30/6/2003 γίνουν αλλαγές, επεκτάσεις κ.λπ. τότε αυτές πρέπει να είναι σύμφωνες με τους παρόντες Κανονισμούς.

4. Παραρτήματα

Οι Κανονισμοί αυτοί έχουν τρία Παραρτήματα, τα εξής:

Η ΟΕΒ συμμετείχε σε ημερίδα στη Γαλλική Γερουσία

Η Ομοσπονδία Εργοδοτών & Βιομηχάνων (ΟΕΒ) συμμετείχε σε Ημερίδα με θέμα «Σχέσεις Κύπρου-Γαλλίας: Προκλήσεις και Προοπτικές» που οργάνωσε πρόσφατα η Ομάδα Φιλίας Γαλλίας-Κύπρου σε συνεργασία με την Πρεσβεία της Κύπρου στο Παρίσι.

Στην ημερίδα, που πραγματοποιήθηκε

- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I: «Κατάταξη των χώρων στους οποίους είναι δυνατό να δημιουργηθούν εκρήξιμες ατμόσφαιρες».

- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II:

ΜΕΡΟΣ Α' : «Ελάχιστες απαιτήσεις για τη βελτίωση της προστασίας της ασφάλειας και υγείας των προσώπων στην εργασία τα οποία είναι δυνατό να εκτεθούν σε κίνδυνο λόγω εκρήξιμων ατμοσφαιρών»

στη Γαλλική Γερουσία χαιρετισμούς απηύθυναν ο Πρόεδρος της Γερουσίας, ο Γάλλος Υπουργός Εμπορίου, καθώς και ο Υπουργός Εμπορίου & Βιομηχανίας της Κύπρου, κ.Γιώργος Λιλλήκας. Ομιλίες έγιναν τόσο από Κύπριους όσο και Γάλλους οικονομικούς παράγοντες, αφού κύριος στόχος ήταν η περαιτέρω σύσφιγξη των οικονομικών σχέσεων των δύο χωρών.

Ο Πρόεδρος και ο Γενικός Διευθυντής της ΟΕΒ μετείχαν στην Ημερίδα και εί-

ΜΕΡΟΣ Β' : «Κριτήρια για την επιλογή εξοπλισμού και συστημάτων προστασίας»

- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III:

“Προειδοποιητικό Σήμα για τη σήμανση χώρων όπου είναι δυνατό να δημιουργηθούν εκρήξιμες ατμόσφαιρες”

5. Έναρξη Ισχύος

Οι Κανονισμοί αυτοί έχουν τεθεί σε ισχύ την 30/6/2003. ■

χαν συνεργασία τόσο με μέλη της Γαλλικής Γερουσίας όσο και με οικονομικούς παράγοντες της χώρας, καθώς και με τον Πρόεδρο της Κύπρου στο Παρίσι.

Οι εκπρόσωποι της ΟΕΒ συναντήθηκαν επίσης με την ηγεσία της Γαλλικής Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Επιχειρηματιών (FEDIL) με την οποία η ΟΕΒ έχει ιδιαίτερα στενές σχέσεις και αντάλλαξαν απόψεις ενίσχυσης των γαλλοκυπριακών επιχειρηματικών συνεργασιών. ■

Σεμινάρια-Προγράμματα Ανάπτυξης Διεύθυνσης ΟΕΒ Φεβρουάριος-Μάρτιος 2005

Η ΟΕΒ σε συνεργασία με την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού διοργανώνουν για τους μήνες Φεβρουάριο μέχρι Μάρτιο του 2005, τα ακόλουθα επιχορηγημένα επιμορφωτικά Προγράμματα Ανάπτυξης Διεύθυνσης:

- «Συστήματα Διαχείρισης της Ποιότητας ISO 9001:2000 – Πιστοποίηση (Α' Φάση)

Λευκωσία, 21 Φεβρουαρίου, 2005.

- «OH&S Management System Auditor/Lead Auditor Training Course for OHSAS

- «18001 & Similar OH&S Standards and Codes» *Λευκωσία, 07-11 Μαρτίου, 2005.*

- «Innovation & Renewal for Continuous Development of

Performance Appraisal in the Modern Organization» *Λευκωσία, 07-08 Μαρτίου, 2005.*

- «Διασφάλιση Ποιότητας Συστημάτων και Επενδύσεων Πληροφορικής» *Λευκωσία, 07-08 Μαρτίου, 2005.*

Για περισσότερες πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής αποταθείτε στο Τμήμα Κατάρτισης της ΟΕΒ, τηλ. 22665102.

MEDA Programme: Support to the EU's Mediterranean partners

For the MEDA Programme over 700 million euro in 2004 to support the EU's Mediterranean partners

In 2004, the European Commission is providing, under the MEDA Programme, 709 million for co-operation and external aid operations with its Mediterranean partners. This assistance illustrates the EU's commitment to support development in the region focused on reforms based on common values. Algeria (24 million euro), Egypt (164.5 million euro), Jordan (36.5 million euro), Lebanon (19.5 million euro), Morocco

The MEDA assistance to the region is over 6.156 million euro in bilateral and regional co-operation programmes since the Barcelona Process was launched in 1995.

(156 million euro), Syria (55 million euro) and the region as a whole (125.5 million euro), are benefiting from this new package that brings the MEDA

assistance to the region to over 6.156 million euro in bilateral and regional co-operation programmes since the Barcelona Process was launched in 1995.

The regional MEDA programmes complement and reinforce bilateral programmes. In the economic and infrastructure area, the programmes to be supported are: New approaches to Telecommunication Policy II (NATP II) (4 million euro), Third Regional Euro-Mediterranean Environment Programme (15 million euro), Programme to improve the energy efficiency in the

Mediterranean construction sector (4 million euro), Enhancing Energy Co-operation within the Mediterranean countries (14 million euro), Euro-Mediterranean Satellite Navigation Programme (4.5 million euro), Euro-Mediterranean co-operation on Maritime Safety and prevention of pollution from ships (4.5 million euro) and EIB risk capital (28 million euro).

In the social and cultural areas, the programmes are: Improvement of employability of young Palestinian refugees (4 million euro), Promoting the role of women in economic life (5 million euro), II programme for the Euro-Mediterranean audiovisual co-operation (12.5 million euro), and Education and training for employment (5 million euro).

An additional 25 million euro is provided for the Support Fund for the Euro-Mediterranean Investment and Partnership Facility – FEMIP.

More information on http://europa.eu.int/comm/europeaid/projects/med/index_en.htm ■

Το παράδειγμα των Γερμανών

Η διοίκηση της Αυτοκινητοβιομηχανίας Volkswagen, ολοκλήρωσε τις διαπραγματεύσεις με τις Συνδικαλιστικές Οργανώσεις για την ανανέωση της σύμβασης που αφορά τους εργαζομένους στα εργοστάσια της Γερμανίας, με συμφωνία που εγγυάται την διατήρηση όλων των υφιστάμενων θέσεων εργασίας μέχρι το 2011! Σε αντάλλαγμα, οι εργαζόμενοι αποδέχτηκαν 28μηνη παγοποίηση των μισθών τους, περισσότερη ευελιξία στο ωράριο εργασίας και ένα καινούριο σύστημα πληρωμής.

Οι διαπραγματεύσεις, που άρχισαν τον Σεπτέμβριο του 2004, αφορούσαν την ανανέωση της Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας ανάμεσα στη διοίκηση της Εταιρείας και τις Συντεχνίες, μια σύμβαση που ήταν ανέκαθεν ευνοϊκότερη από την αντίστοιχη κλαδική σύμβαση, ειδικά όσο αφορά τους μισθούς. Εισερχόμενες στις διαπραγματεύσεις, οι Συντεχνίες παρέθεσαν αιτήματα που περιλάμβαναν, μεταξύ άλλων, μισθολογικές αυξήσεις όπως επίσης και την δέσμευση της διοίκησης να αρχίσει συνομιλίες για να εγγραφεί την ακεραιότητα των θέσεων εργασίας. Το τελευταίο ήταν και το πιο σημαντικό αίτημα, αν

λάβει κανείς υπόψιν την πίεση που δέχταν ολόκληρη η βιομηχανία τους τελευταίους μήνες.

Αρχικά, η επίτευξη οποιασδήποτε συμφωνίας φάνταζε αδύνατη. Η διοίκηση στόχευε εξ αρχής σε μείωση του κόστους της μέχρι και 30% ως το 2011. Ανάμεσα στα σχέδια της διοίκησης ήταν η διαφοροποίηση του φιλοδομήματος, η ευελιξία του ωραρίου και η κατάργηση των απολαβών για διαλείμματα και εκπαιδευτικά σεμινάρια.

Μετά από πολλές διαπραγματεύσεις, οι δυο πλευρές απέτυχαν στην επίτευξη συμφωνίας και έτσι οι εργαζόμενοι κα-

τήλθαν σε 24ωρη απεργία. Αυτό οδήγησε σε νέες μαραθώνιες συνομιλίες, οι οποίες βρήκαν τις δυο πλευρές να καταλήγουν σε συμφωνία, η οποία προνοεί μεταξύ άλλων ότι:

- Οι υφιστάμενες 103 000 θέσεις εργασίας θα παραμείνουν ανέπαφες μέχρι το 2007. Αυτό σημαίνει πως θέσεις που κενώνονται για λόγους αφυπηρέτησης ή παραίτησης, θα συμπληρώνονται μέχρι την συγκεκριμένη ημερομηνία.
- Οι μισθοί θα παγοποιηθούν για 28 μήνες. Στη διάρκεια αυτών των μηνών οι εργαζόμενοι θα λάβουν το ποσό των 1000 Ευρώ ως φιλοδώρημα.
- Από το 2005 θα ισχύσει νέο σύστημα υπολογισμού των μισθών, βασισμένο στο σύστημα που χρησιμοποιείται στην υφιστάμενη κλαδική συμφωνία. Αυτό θα επηρεάσει μόνο τους νεοεισερχόμενους στην βιομηχανία.
- Θα εισαχθεί πιο ευέλικτο ωράριο εργασίας.

Η συμφωνία αυτή έχει βρεί όλες τις πλευρές ικανοποιημένες και έχει χαρακτηριστεί ως ριζοσπαστική και ιδιαίτερα σημαντική για μελλοντικές διαπραγματεύσεις σε άλλες Εταιρείες. ■

Ορισμός Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων

Η Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων έχει τροποποιήσει τον ορισμό των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) ο οποίος εφαρμόζεται από 1/1/2005 σε όλα τα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι βασικές διαφορές του νέου ορισμού είναι οι ακόλουθες:

1. Το κριτήριο των κύκλων εργασιών της επιχείρησης:

Με τον ορισμό το ανώτατο ποσό του κύκλου εργασιών για τις ΜΜΕ αυξάνεται από 40 εκ. σε 50 εκ. ευρώ και για τις Μικρές αυξάνεται από 7 εκ. σε 10 εκ. ευρώ.

2. Η εισαγωγή ορισμού για τις πολύ Μικρές Επιχειρήσεις:

Ως τέτοιες ορίζονται αυτές που απασχολούν λιγότερους από 10 εργαζόμενους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 2 εκ. ευρώ.

3. Η εισαγωγή νέου ορισμού για την «Ανεξάρτητη Επιχείρηση» για τις Συνεργαζόμενες Επιχειρήσεις και για τις Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις. ■

Η ΟΕΒ, οι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις και το Ερευνητικό Πρόγραμμα

Ο κ. Κώστας Χριστοφίδης, Βοηθός Γενικός Διευθυντής της ΟΕΒ ορίστηκε με την έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, ως Εθνικό Σημείο Επαφής (ΕΣΕ) για το έκτο Πρόγραμμα Πλαίσιο (6ΠΠ) για την έρευνα.

Συγκεκριμένα ο κ. Κ. Χριστοφίδης μαζί με τον κ. Α. Μιχαηλίδη (ΤΑΛΩΣ ΕΤΑ) ορίστηκαν ως τα ΕΣΕ του 6ΠΠ για τα "Ειδικά Μέτρα για τις Μικρομε-

σαίες Επιχειρήσεις". Ο διορισμός των 24 νέων ΕΣΕ ανακοινώθηκε από το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας και αφορά 13 διαφορετικές δραστηριότητες του βίου Προγράμματος Πλαισίου. Στόχος των ΕΣΕ είναι η υποστήριξη της συμμετοχής των Κυπριακών Επιστημονικών και Τεχνολογικών φορέων (περιλαμβανομένου των επιχειρήσεων) σε προτάσεις του 6ΠΠ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η ΟΕΒ και ο κ. Κ. Χριστοφίδης βρίσκονται στη διάθεση των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων για ενημέρωσή τους και παροχή σ' αυτές κάθε δυνατής βοήθειας για την αξιοποίηση του συγκεκριμένου ερευνητικού Ευρωπαϊκού Προγράμματος. ■

(e-mail: cchristofides.oeb@cytanet.com.cy)

Συμπαιγνία για καταδολίευση του Ταμείου Πλεονάζοντος Προσωπικού

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Στην υπόθεση αυτή εργοδότες είναι εταιρεία παρασκευής ετοιμών σκυροδέματος η οποία απασχολούσε 18 συνολικά άτομα. Το 1991 προσελήφθη και δούλεψε ως χειριστής αντλίας σκυροδέματος μέχρι το Μάρτιο 1994 συγκεκριμένος εργοδοτούμενος. Η φύση της δουλειάς αυτής είναι χειρωνακτική.

Αυτός, όμως, υπέφερε από το σπόνδυλο του και κατά τακτά διαστήματα απουσίαζε με άδεια ασθένειας.

Γι' αυτό το λόγο, τον Μάρτιο 1994 του ανατέθηκε η μια από τις δυο θέσεις χειριστή εργοστασίου, με ελαφρότερα καθήκοντα και συγκεκριμένα: Ο καθορισμός των ποσοτήτων των υλικών που αναμειγνύονται κάθε φορά για την παρασκευή σκυροδέματος.

Και μετά τη μετάθεση του και/ή ανάθεση των νέων καθηκόντων του, αυτός συνέχισε κατά διαστήματα, να απουσιάζει. Η τελευταία βεβαιωμένη απουσία του λόγω ασθένειας ήταν τον Ιούλιο - Αύγουστο 1999 και ελάμβανε και το ομώνυμο επίδομα.

Όταν το Σεπτέμβριο επανήρξαν οι εργασίες στο εργοτάξιο του δόθηκε προει-

Το μεν βάρος της απόδειξης ότι υπήρξε όντως απόλυση το φέρει ο αιτών, το δε βάρος απόδειξης του λόγου της απόλυσης το φέρει ο εργοδότης του.

δοποίηση για τερματισμό της απασχόλησής του, λόγω πλεονασμού.

Παίρνοντας την ειδοποίηση έφυγε. Σε όλο το διάστημα της περιόδου της προειδοποίησης δεν εργάστηκε.

Μέχρι τέλος του χρόνου του καταβαλλόταν επίδομα ασθένειας. Μόλις έληξε η περίοδος που εδικαιούτο σ' αυτό το επίδομα γράφτηκε άνεργος, οπότε και άρχισε να του καταβάλλεται επίδομα ανεργίας. Αυτό το τελευταίο επίδομα το έπαιρνε, για περίοδο έξι μηνών.

Στην αίτηση που υπέβαλε στο Ταμείο Πλεονάζοντος Προσωπικού έλαβε αρνητική απάντηση και ακολούθως υπέβαλε αίτηση στο Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών ζητώντας διαζευκτικά πληρωμή από το Ταμείο ή αποζημίωση από τον εργο-

δοότη για παράνομη απόλυση.

Το Ταμείο ισχυρίστηκε κατά τη δίκη πως "βρισκόμαστε ενώπιον συναινετικής διάλυσης εργασιακών σχέσεων, που δεν παρέχει δικαίωμα στον αιτούντα να λάβει πληρωμή από το Ταμείο. Και πως, αν ακόμη το Δικαστήριο εύρισκε πως ο αιτών απολύθηκε με πρωτοβουλία του εργοδότη του, ο λόγος της απόλυσης του δεν ήταν γιατί κατέστη πλεονάζων."

Αντίθετα, ο αιτών "συνυπόγραψε" όσα κατέθεσε στη δίκη ο εργοδότης του και όχι μόνο δεν αμφισβήτησε τους ισχυρισμούς του αλλά ο δικηγόρος του κλείνοντας την αγόρευση του είπε επί λέξη: "Αποψη μας, είναι ότι είναι καθαρή υπόθεση πλεονασμού και το Ταμείο οφείλει να τον αποζημιώσει σύμφωνα με τον Νόμο".

Η ΑΠΟΦΑΣΗ

Το Δικαστήριο επεσήμανε κατ' αρχήν ότι η επιτυχία διεκδίκησης πληρωμής από το Ταμείο προϋποθέτει, μεταξύ άλλων, ν' αποδειχθεί πως ο τερματισμός της απασχόλησης του εργοδοτούμενου, έγινε μονομερώς από τον εργοδότη του. Το πρώτον ζητούμενο είναι κατά πόσον έχει ο εργοδοτούμενος απολυθεί υπό την

έννοια που αποδίδεται στον όρο, από το Νόμο. Η δεύτερη από τις προϋποθέσεις είναι: Ο λόγος για τον οποίον απώλεσε την απασχόληση του να δικαιολογούσε πλεονασμό του.

Και το μεν βάρος της απόδειξης ότι υπήρξε όντως απόλυση το φέρει ο αιτών, το δε βάρος απόδειξης του λόγου της απόλυσης το φέρει ο εργοδότης του.

Εν όψει αυτών των προϋποθέσεων και με βάση τα ευρήματα πάνω στα γεγονότα και υπό το φως των σχετικών προνοιών του Νόμου, το Δικαστήριο απεφάσισε ως εξής:

- Ο αιτών, τη μεγαλύτερη, για να μην πούμε το σύνολο, της περιόδου που πραγματικά εργαζόταν στο εργοτάξιο ήταν χειριστής αντλίας σκυροδέματος.
- Η μετάθεση του και/ή το χρίσμα του ως χειριστή εργοστασίου έγινε λόγω των προβλημάτων υγείας που αντιμετώπιζε.
- Και παρά την μετάθεση του σε ελαφρότερης φύσης εργασία συνέχιζε να απουσιάζει επικαλούμενος λόγους υγείας.
- Τον Σεπτέμβριο που επανήρchiσε το εργοτάξιο ο αιτών πήγε και του δόθηκε η γραπτή προειδοποίηση για τερματισμό της απασχόλησης του λόγω πλεονασμού.
- Δεν εργάστηκε ούτε μια μέρα της προειδοποίησης αυτής. Όμως, επίδομα ασθε- νείας συνέχισε να παίρνει μέχρι τέλος του χρόνου.
- Είναι πρόδηλον, με βάση τη σειρά των γε- γονότων αλλά και σαν κατάληξη της εντύ- πωσης που και οι δυο μάρτυρες μας έδωσαν,

πως η απόλυση του αιτούντος ήταν το απο- τέλεσμα συμφωνίας μεταξύ τους.

- Με άλλα λόγια: Ο αιτών απολύθηκε με τη συναίνεση του και αυτό δεν σημαίνει απόλυση υπό την έννοια που αποδίδεται στον όρο από το Νόμο.
- Περαιτέρω και αν ακόμη, για σκο- πούς πνευματικής άσκησης, δεχόμαστε ότι ο αιτών απολύθηκε πράγματι από τους εργοδότες του, η απόλυση του αυ- τή δεν απεδείχθη ότι οφειλόταν σε πλε- ονασμό.
- Ο εργοδότης ήλθε στο Δικαστήριο χω- ρίς στοιχεία στα χέρια του, παρά μόνον με την πεποίθηση του επιτυχημένου επι- χειρηματία, ο οποίος έχει δικαίωμα να επικαλείται πλεονασμό και να τερματίζει απασχόληση προσωπικού του.
- Μας είναι εντελώς αδιανόητο να δε- χθούμε αυτού του είδους τις μαρτυ- ρίες και να υιοθετήσουμε τέτοιους ισχυρισμούς που παραμένουν μετέω- ροι, χωρίς να θεμελιώνονται πάνω σε στοιχεία.
- Ο αιτών ήταν το μόνο πρόσωπο που επιλέγηκε για να του τερματισθεί η απα- σχόληση, από τα 18 που συνολικά απα- σχολούνταν στην επιχείρηση.
- Και ήταν το άτομο που συχνά απου- σίαζε, είτε λόγω ασθε- νείας, είτε και για άλλους λόγους.
- Ο αιτών δεν άφησε επίδομα που παρα- χωρείται από το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Εργασίας, που να μην το πήρε.
- Δυστυχώς για τον αιτούντα η προσπά-

θεια του να εξασφαλίσει πληρωμή από το Ταμείο, βοηθούμενος από τους εργοδότες του, μένει ανολοκλήρωτη.

- Δεν έχουμε αμφιβολία πως βρισκόμα- στε μπροστά σε "κλασική" περίπτωση απόπειρας καταδολίευσης του Ταμείου.

Με βάση τα πιο πάνω και υπό το φως των σχετικών προνοιών του Νόμου, κρί- νουμε πως η διεκδίκηση του αιτούντος για πληρωμή από το Ταμείο, δεν ευστα- θεί. Γι' αυτό και απορρίπτεται ως πραγ- ματικά και νομικά αβάσιμη.

Ο αιτών, θέτοντας σε κίνηση τη διαδικα- σία του Δικαστηρίου, εναντίον του Τα- μείου, ενήργησε επιπολαίως και οχλη- ρώς. Και γι' αυτή του τη συμπεριφορά διατάσσεται να καταβάλει στο Ταμείο £50, ως έξοδα.

Από τη δήλωση του δικηγόρου του, που παραθέσαμε στην αρχή της απόφασης μας, και εν όψει των ευρημάτων μας κρί- νουμε πως και η απαίτηση εναντίον των εργοδοτών του έμεινε ανυπεράσπιστη και βεβαίως, αναπόδεικτη. Στην ουσία εγκαταλείφθηκε. Γι' αυτό και απορρί- πτεται χωρίς έξοδα. ■

Να σημειωθεί ότι η πιο πάνω είναι μια από τις σπάνιες περιπτώσεις που διατά- χθηκε καταβολή εξόδων στο Ταμείο Πλε- ονασμού από αιτητή.

Επενδύστε στους ανθρώπους σας
Επενδύστε σωστά

Από το 1980 περισσότερες από 4.000 επιχειρήσεις και οργανισμοί, έχουν εμπιστευθεί την εκπαίδευση του προσωπικού τους στα πολυ- επιχειρησιακά και ενδοεπιχειρησιακά προγράμματα κατάρτισης της ΟΕΒ.

Ανάλογα με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα και τις συγκεκριμένες εκπαιδευτικές ανάγκες της επιχείρησης, η ΟΕΒ επιλέγει και προτείνει τους πιο έμπειρους και καταξιωμένους εκπαιδευτές του συγκεκριμένου τομέα από τον Κυπριακό, Ελλαδικό και Διεθνή χώρο.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ & ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
Τμήμα Κατάρτισης